

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O ODGOJU I OBRAZOVANJU U OSNOVNOJ I SREDNJOJ ŠKOLI,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, studeni 2014.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 - pročišćeni tekst i 5/2014 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Do 2008. godine osnovnoškolski i srednjoškolski sustav bili su uređeni samostalnim zakonima, a od 2008. godine zakonodavni okvir razvoja sustava odgoja i obrazovanja temelji se na Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, br. 87/2008, 86/2009, 92/2010, 105/2010 - ispravak, 90/2011, 16/2012, 86/2012 i 94/2013) - u daljnjem tekstu: Zakon, te provedbenim propisima koji proizlaze iz navedenog Zakona. Od 2008. godine Zakon je više puta mijenjan i dopunjavan, no navedene izmjene i dopune nisu riješile sve uočene nedostatke koji su specifični za sustav odgoja i obrazovanja.

Zbog potrebe usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s propisima Europske unije, odnosno potrebe usklađivanja odredbi Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi koje se odnose na postupak osnivanja školskih ustanova kojima je osnivač druga pravna i fizička osoba, s Direktivom 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu u dijelu u kojem se odnosi na usluge privatnog obrazovanja, a slijedom konzultacija sa samom Europskom komisijom, ovim izmjenama i dopunama, Zakon se dopunjuje odredbom koja propisuje iznimku za osnivače školskih ustanova čija se djelatnost odnosno izvođenje ni u kojem dijelu ne financira iz državnog proračuna, od pribavljanja prethodnog pozitivnog mišljenja ministarstva nadležnog za obrazovanje o opravdanosti osnivanja školske ustanove (koje Ministarstvo daje uzimajući u obzir programsku opravdanost, zahtjeve dostupnosti, racionalnosti i drugih relevantnih pokazatelja opravdanosti osnivanja školske ustanove), kao i odredbom koja propisuje da se navedene školske ustanove mogu osnovati i ako nisu prethodno predviđene Mrežom školskih ustanova.

Radi se o usklađivanju Zakona sa člankom 14. točkom 5. Direktive o uslugama, kojime se državama članicama EU zabranjuje postavljanje zahtjeva prema pružateljima usluga (fizičkim i pravnim osobama) da dokazuju opravdanost i racionalnost osnivanja jer su pružatelji privatnih obrazovnih usluga slobodni samostalno procijeniti opravdanost i racionalnost osnivanja, bez obveze dokazivanja istoga pred nadležnim ministarstvom.

Zakonom i državnim pedagoškim standardima za osnovnoškolski i srednjoškolski sustav odgoja i obrazovanja utvrđeni su kriteriji za donošenje Mreže škola i programa. No, trenutačnim zakonskim odredbama teško je ostvariti optimizaciju i racionalizaciju navedene Mreže. S tim u vezi, predloženim će se zakonom jasnije propisati postupak planiranja i donošenja Mreže školskih ustanova, odnosno elementi za izradu i donošenje iste.

Prema postojećim zakonskim rješenjima svake se godine donosila odluka o elementima i kriterijima za upis kandidata u srednje škole, što se pokazalo nedovoljno kvalitetnim rješenjem zato što su kandidati za upis u srednju školu nekoliko mjeseci prije upisa dobivali informacije o tome pod kojim će se kriterijima upisivati u srednju školu. Taj problem riješit će se na način da će se ovim zakonom stvoriti zakonske pretpostavke za donošenje pravilnika o elementima i kriterijima upisa, čime će se elementi i kriteriji za upis u srednju školu urediti na dulje razdoblje. Jasnije će se propisati načini donošenja strukture

razrednih odjela i broja učenika po programima, te način prijave i upisa učenika u prvi razred srednje škole. Uz navedeno, donijet će se jasnije odredbe o rokovima i načinu promjene programa u istoj ili drugoj školi te nastavka obrazovanja za višu razinu kvalifikacije.

Važećim Zakonom je, između ostaloga, propisano u kojim slučajevima učenik stječe i gubi status redovitog učenika u srednjoj školi. Te odredbe potrebno je revidirati jer postoje različita tumačenja tih odredbi, prema kojima škole u istim situacijama različito postupaju. S tim u vezi, ovim će se zakonom jasnije odrediti koliko puta učenik srednje škole može upisati isti razred, te koliko puta to pravo može koristiti tijekom srednjeg obrazovanja.

Zakonom nisu na jasan način propisane obveze učenika, odnosno roditelja, prilikom pohađanja izbornog predmeta, kao ni mogućnost provjere znanja stranog jezika koji učenik može zamijeniti prelaskom u drugu osnovnu školu. S tim u vezi, ovim će se zakonom jasnije propisati obveze, te postupci vezani uz pohađanje, odnosno prestanak pohađanja izbornog predmeta, te obveza utvrđivanja jezičnih kompetencija na stranom jeziku koji učenik želi učiti kao prvi strani jezik, ako u školi u koju se preselio nema mogućnosti nastavka učenja prvog stranog jezika.

Nadalje, Zakonom je propisano donošenje školskog kurikulumuma do 15. rujna tekuće godine. Prema dosadašnjoj praksi taj se rok pokazao nerealnim i neodrživim te se predloženim zakonom produljuje rok za donošenje školskog kurikulumuma do 30. rujna tekuće godine. Naime, donošenju kurikulumuma na sjednici školskog odbora prethodi rasprava i donošenje mišljenja na vijeću roditelje i učeničkom/nastavničkom vijeću. Nastavna godina u pravilu počinje prvog ponedjeljka u rujnu, a sukladno kalendaru nije moguće formirati vijeće roditelja, a samim time ni provesti zakonom propisanu proceduru za donošenje školskog kurikulumuma. Uz navedeno, a sukladno Zakonu o pravu na pristup informacijama koji je donesen 2013. godine, ovim zakonom propisat će se, uz postojeću obvezu objavljivanja školskog kurikulumuma, objavljivanje i godišnjeg plana i programa na mrežnim stranicama škola, kao i rok za dostavljanje školskog kurikulumuma i godišnjeg plana i programa u Ministarstvo. Jednako tako, a u vezi s provedbom međunarodnog programa, pobliže će se propisati uvjeti pohađanja programa Hrvatskog jezika, Prirode i društva Republike Hrvatske, Povijesti i Geografije Republike Hrvatske, kako bi se učenicima omogućila horizontalna i vertikalna prohodnost.

Ovim se zakonom po prvi puta propisuju slučajevi u kojima odgojno-obrazovni rad iznimno može trajati kraće od vremena propisanog Zakonom. U skladu s odredbama važećeg Zakona, rad u kombiniranom razrednom odjelu za učenike od V. do VIII. razreda osnovne škole je izuzetak, a ne pravilo. Zbog smanjenja broja učenika u osnovnim školama sve je više osnovnih škola u kojima je manji broj učenika od V. do VIII. razreda, te uredi državne uprave, prema postojećoj odredbi, moraju tražiti suglasnost Ministarstva za ustroj kombiniranog razrednog odjela u slučaju da škola predloži izvoditi nastavu za učenike od V. do VIII. razreda u kombiniranom razrednom odjelu. Često se navedena mogućnost ne koristi te je u razrednom odjelu s, primjerice, jednim ili dva učenika upitna mogućnost primjene suvremenih strategija u poučavanju te je potrebno omogućiti učenicima i roditeljima pravo na obrazovanje sa što manje razlika. Ovim zakonom jasnije će se definirati organizacija rada osnovne škole s obzirom na ustroj kombiniranog razrednog odjela.

U važećem je Zakonu nejasna uloga učiteljskog, odnosno nastavničkog, odnosno odgajateljskog vijeća te vijeća roditelja i vijeća učenika u donošenju etičkog kodeksa i kućnog reda. Ovim zakonom jasnije će se definirati pravo učitelja, nastavnika, roditelja i učenika, na način da mogu izravno utjecati na odredbe kućnog reda škole i etičkog kodeksa škole.

Nadalje, Zakonom su propisane pedagoške mjere i mogućnost žalbe na izrečenu pedagošku mjeru, te utvrđivanje kriterija za izricanje pedagoške mjere na temelju akata škole. Predviđene mjere nisu na zadovoljavajući način omogućavale prevenciju problema u ponašanju i time povezanih problema nepoželjnih oblika ponašanja. Jednako tako, neke pedagoške mjere nisu rezultirale očekivanim i poželjnim učincima. S tim u vezi, ovim će se zakonom na drukčiji način definirati pedagoške mjere, a kriteriji za izricanje pedagoških mjera bit će propisani podzakonskim aktom. Navedeno će, u konačnici, omogućiti jasnije i ujednačenije izricanje pedagoških mjera u svim osnovnim, odnosno srednjim školama.

U skladu s odredbama važećeg Zakona, mjera produženog stručnog postupka provodila se u školama kao pedagoška mjera i to nakon što je učeniku već izrečena neka od pedagoških mjera. Zbog pritužbi na mogućnost pružanja odgovarajuće pomoći učenicima, ovim zakonom omogućava se da se svakom učeniku u riziku za razvoj problema u ponašanju, kao i učeniku s problemima u ponašanju pruži odgojno-obrazovna podrška i stručni tretman, i to nevezano uz izricanje pedagoških mjera.

Nadalje, odredbom članka 69. Zakona propisano je da je osnivač dužan organizirati prijevoz učenicima razredne nastave (I. - IV. razred) koji imaju adresu stanovanja udaljenu od škole najmanje tri kilometra, a učenicima predmetne nastave (V. - VIII. razred) koji imaju adresu stanovanja udaljenu od škole najmanje pet kilometara. Prema primjedbama osnivača osnovnoškolskih ustanova, vrlo često se u praksi ova odredba tumačila na način da je osnivač dužan osigurati prijevoz učeniku doslovno od kućnih vrata do škole i obrnuto, iako to u brojnim slučajevima nije bilo niti moguće niti potrebno. Navedeno nije bila niti intencija zakonodavca, te je na prijedlog osnivača osnovnoškolskih ustanova ova odredba mijenjana, na način da se prijevoz učenika omogućuje od najbliže postaje međumjesnog ili gradskog prijevoza do škole i obratno ili, u slučaju da isti nije organiziran, polaznu točku utvrđuje osnivač.

Izmjenama i dopunama Zakona iz 2012. godine ukinuto je zaključivanje ocjena na polugodištu, no i dalje je ostala zakonska obveza odgojno-obrazovnih radnika prema kojoj su na kraju prvog polugodišta bili dužni izraditi pisano izvješće o postignutom uspjehu iz nastavnih predmeta i o vladanju. S tim u vezi, ovim zakonom i dalje ostaje obveza obavješćivanja o ostvarenim rezultatima učenika na kraju prvog polugodišta, međutim o načinu na koji će se to ostvarivati odlučuje škola. Jednako tako, Zakonom je propisano tko tijekom nastavne godine na osnovi praćenja i vrednovanja utvrđuje zaključnu ocjenu iz nastavnog predmeta, a tko ocjenu iz vladanja. U vezi s navedenim, ovim će se zakonom jasnije propisati postupak utvrđivanja zaključne ocjene iz nastavnog predmeta, odnosno zaključne ocjene iz vladanja na kraju nastavne godine.

Učenicima koji su na kraju nastavne godine ocijenjeni iz jednog ili dvaju nastavnih predmeta ocjenom nedovoljan (1), sukladno zakonskim odredbama, bilo je omogućeno polaganje popravnog ispita u dva ispitna roka. Škole su često određivale prvi popravni rok nekoliko dana nakon završetka nastavne godine, te učenici nisu imali mogućnost kvalitetno se pripremiti za polaganje popravnog ispita. Ovim zakonom predložen je, nakon završetka nastavne godine, način organiziranja pomoći u učenju i nadoknađivanju znanja u dopunskom radu, vrijeme trajanja dopunskog rada, te rok do kojega učenik može pristupiti popravnom ispitu. Uz navedeno, ovim će se zakonom jasnije propisati prava učenika ili roditelja u slučaju kada nisu zadovoljni zaključenom ocjenom iz pojedinog nastavnog predmeta, kao i daljnji postupak koji nakon konzumiranja tog prava slijedi.

Zakonom je propisano kako osnivači školskih ustanova podnose Ministarstvu zahtjev za davanjem prethodnog pozitivnog mišljenja za početak rada ustanove, no ponekad se ti zahtjevi ne realiziraju tijekom jedne ili dvije godine. S tim u vezi, a zbog proteka vremena i možebitnih promijenjenih okolnosti kao što su, primjerice, demografska i gospodarska kretanja, upitna je realizacija suglasnosti za osnivanje školske ustanove. Ovim će se zakonom jasnije, nakon što je dano prethodno pozitivno mišljenje, propisati rokovi za početak rada ustanove, kao i postupak donošenja rješenja o početku rada školske ustanove te radu školske ustanove u promijenjenim uvjetima. Jednako tako, propisuje se da je jedan od uvjeta za početak rada školske ustanove i osiguravanje sredstava koja su ustanovi potrebna za osnivanje i početak rada.

Nadalje, Zakonom je propisano koga sve školske ustanove mogu uključiti za ispunjavanje posebnih potreba u radu s učenicima s teškoćama. S tim u vezi, ovim je zakonom definirano uključivanje u odgojno-obrazovni i nastavni proces pomoćnika u nastavi ili stručnog komunikacijskog posrednika kao jednog od oblika pomoći učenicima s teškoćama u razvoju.

Zakonom nije na jasan način propisano tko sve može u osnovnoj školi obavljati poslove učitelja predmetne nastave. S tim u vezi, ovim će se zakonom na jasniji način propisati tko sve i u kojim slučajevima može u osnovnoj školi obavljati poslove učitelja predmetne nastave. Isto tako, propisuju se i uvjeti za zapošljavanje tajnika školske ustanove. Također se predlaže zakonska odredba koja će ministru nadležnom za obrazovanje biti temelj za donošenje pravilnika kojim će se urediti okvirni program za sjecanje pedagoških kompetencija učitelja, nastavnika i stručnih suradnika.

Osim toga, Zakonom je propisano da osobi pravomoćno osuđenoj za određena kaznena djela školska ustanova može otkazati ugovor o radu izvanrednim otkazom ugovora o radu ili redovitim otkazom ugovora o radu uvjetovanim skrivljenim ponašanjem radnika. Te odredbe potrebno je revidirati jer postoje različita tumačenja, pa škole u istim situacijama različito postupaju. Stoga se ovim zakonom jasno propisuje obveza otkazivanja ugovora o radu radnicima školskih ustanova koji su pravomoćno osuđeni za kaznena djela koja su propisana kao zapreka za rad u školskim ustanovama.

Također, Zakonom je propisano da se u Ministarstvu vodi zajednički upisnik školskih ustanova u elektroničkom obliku (e-Matica) s pripadajućim elementima, kao i to da će se obveze, način, i rokovi unošenja i pristupa podacima u e-Matici, ovlaštenja za pristup i korištenje podataka propisati podzakonskim aktom. Ovim zakonom usklađuju se odredbe vezane uz vođenje e-Matice sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka, te se iste mijenjaju i zbog potrebe da se pravilnikom o e-Matici mogu propisati obveze i način unošenja te rokovi za unošenje podataka kako bi e-Matica bila relevantna baza i izvor podataka potrebnih za analize odgojno-obrazovnog rada te statističkih podataka koji su potrebni, kako Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta, tako i drugim institucijama vezanim uz obrazovanje (osnivačima, raznim ministarstvima, agencijama).

Ovim su zakonom na jasniji način propisani uvjeti te studij odgovarajuće vrste koji mora završiti osoba koja se natječe za mjesto ravnatelja, kao i ostali uvjeti. Jednako tako, propisano je u kojim se slučajevima imenuje vršitelj dužnosti ravnatelja, tko može biti imenovan za vršitelja dužnosti ravnatelja, te prava i dužnosti osobe koja je imenovana vršiteljem dužnosti ravnatelja.

Uz navedeno, ovim će se zakonom jasnije propisati da se provođenje stručno-pedagoškog nadzora provodi nad radom ravnatelja i odgojno-obrazovnih radnika. Važećom odredbom propisano je da se nadzor provodi nad stručnim radom školske ustanove, a ovim zakonom propisuje se da se nadzor ne provodi nad ustanovom nego nad stručnim i pedagoškim radom ravnatelja i odgojno-obrazovnih radnika u školskoj ustanovi. Istovremeno ovim se zakonom provodi usklađivanje sa Zakonom o stručno-pedagoškom nadzoru.

Također, Zakonom je propisano da svim ravnateljima školskih ustanova ističe mandat 1. siječnja 2015. godine kada stupa na snagu odredba članka 126. Zakona koja propisuje uvjete za ravnatelja među kojima je i uvjet stjecanja licencije za rad ravnatelja. Jednako tako, propisano je da su školski odbori svih osnovnih i srednjih škola u Republici Hrvatskoj dužni u razdoblju od 1. siječnja do 1. veljače 2015. godine započeti natječajne postupke za imenovanje ravnatelja. Budući da nisu stvorene pretpostavke stjecanja uvjeta licencije za rad ravnatelja ovim se zakonom stavlja van snage obveza reizbora svih ravnatelja. Stupanje na snagu odredbe vezane uz stjecanje licencije za rad ravnatelja kao uvjeta za izbor ravnatelja odgađa se do 1. siječnja 2017. godine.

Osim toga, propisat će se rokovi donošenja podzakonskih propisa, donošenja programa, te usklađivanja statuta škola.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga zakona nisu potrebna dodatna financijska sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno odredbi članka 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/2013), predlaže se donošenje ovoga zakona po hitnom postupku radi usklađivanja istoga s Direktivom 2006/123/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (SL L 376, 12/12/2006).

Osim toga, Zakonom je propisano da odredba članka 126. Zakona koja propisuje uvjete za ravnatelje školskih ustanova, a jedan od uvjeta je i stečena licencija za ravnatelja, stupa na snagu 31. prosinca 2014. godine, te da istog dana ravnateljima svih školskih ustanova u Republici Hrvatskoj prestaju mandati i ugovori o radu ravnatelja. Od 1. siječnja 2015. do 1. veljače 2015. godine školski odbori dužni su započeti natječajne postupke za imenovanje ravnatelja, a do završetka tih natječajnih postupaka, poslove ravnatelja obavljati će vršitelji dužnosti ravnatelja.

S obzirom da nisu osigurane pretpostavke za stjecanje licencije za rad ravnatelja potrebno je staviti izvan snage odredbe o prestanku mandata ravnatelja svih školskih ustanova u Republici Hrvatskoj i obvezu raspisivanja natječaja za izbor i imenovanje ravnatelja u svim školskim ustanovama, kako bi se izbjeglo onemogućavanje rada školskih ustanova, jer niti jedna osoba ne bi mogla biti izabrana za ravnatelja školske ustanove, budući nitko ne može ispuniti propisani uvjet.

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O ODGOJU I OBRAZOVANJU
U OSNOVNOJ I SREDNJOJ ŠKOLI, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Članak 1.

U Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, br. 87/2008, 86/2009, 92/2010, 105/2010 - ispravak, 90/2011, 16/2012, 86/2012 i 94/2013), u članku 1.a dodaje se podstavak 3. koji glasi:

„- Direktiva 2006/123/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (SL L 376, 12/12/2006)

Članak 2.

Članak 9. mijenja se i glasi:

"(1) Mreža školskih ustanova obuhvaća sve ustanove koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja na području za koje se mreža utvrđuje, sa svim objektima u kojima se provodi odgoj i obrazovanje.

(2) Mreža iz stavka 1. ovoga članka obvezno sadrži:

- a) popis škola/ustanova u kojima se izvode:
  - redoviti programi odgoja i obrazovanja
  - posebni programi za učenike s teškoćama
  - redoviti programi i posebni programi za djecu s teškoćama u posebnim razrednim odjelima
  - programi na jeziku i pismu nacionalnih manjina
  - umjetnički programi
  - sportski programi
  - međunarodni programi
  - alternativni programi
  - produženi boravak ili cjelodnevna nastava
  - srednjoškolski programi po sektorskim područjima za programe koje škole izvode;
- b) popis ustanova prostorno prilagođenih osobama s invaliditetom;
- c) popis školskih ustanova imenovanih vježbaonicama;
- d) popis školskih ustanova imenovanih centrima izvrsnosti;
- e) popis učeničkih domova.

(3) Mrežom iz stavka 1. ovoga članka, za osnovne škole, utvrđuje se i upisno područje.

(4) Mrežom iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se i područja na kojima se mogu osnovati nove školske ustanove ili uvesti novi obrazovni programi.

(5) Mreža iz stavka 1. ovoga članka ustrojava se na način da zadovoljava iskazane potrebe tržišta rada utvrđene sustavnim praćenjem i predviđanjem demografskih, gospodarskih i urbanističkih kretanja na području za koje se utvrđuje, udovoljava zahtjevima dostupnosti i racionalnog ustroja upisnih područja, odnosno školskih ustanova i

programa odgoja i obrazovanja, te ispunjava uvjete i mjerila propisane državnim pedagoškim standardima.

- (6) Dostupnost iz stavka 5. ovoga članka podrazumijeva mogućnost redovitog odgoja i obrazovanja svakom osnovnoškolskom obvezniku u osnovnoj školi, drugoj ovlaštenoj ustanovi ili školskom objektu, uz primjerenu udaljenost od mjesta stanovanja i prometnu povezanost koja ne ugrožava sigurnost učenika.
- (7) Dostupnost iz stavka 5. ovoga članka podrazumijeva mogućnost srednjeg odgoja i obrazovanja učeniku korištenjem svakodnevnog prijevoza ili smještajem u učeničkom domu.
- (8) Racionalni ustroj upisnih područja iz stavka 5. ovoga članka podrazumijeva optimalnu iskoristivost postojećih školskih prostornih, materijalnih i kadrovskih kapaciteta.
- (9) Mreža iz stavka 1. ovoga članka može se izmijeniti na temelju izmijenjenih okolnosti koje predstavljaju elemente za izradu mreže, kao što su naseljenost područja na kojemu djeluju školske ustanove, broj djece i demografska projekcija, geografski položaj, udaljenost školskih ustanova i potrebe tržišta rada.
- (10) U slučaju da je Mrežom iz stavka 1. ovoga članka utvrđeno područje ili izvođenje novog programa iz stavka 4. ovoga članka te u slučaju iz stavka 9. ovoga članka, školska ustanova, odnosno program moći će se osnovati, odnosno izvoditi, ako su ispunjene sve zakonske pretpostavke, te uzimajući u obzir potrebna financijska sredstva.
- (11) Škole odnosno nastavni programi čija se djelatnost odnosno izvođenje ni u kojem dijelu ne financira iz državnog proračuna, mogu se osnovati odnosno izvoditi i ako nisu predviđeni Mrežom iz stavka 1. ovoga članka, ako su ispunjeni svi zakonski preduvjeti.“

Članak 3.

U članku 10. stavak 2. mijenja se i glasi:

- "(2) Ministarstvo na temelju prijedloga osnivača, a uz mišljenje Nacionalnog vijeća za razvoj ljudskih potencijala, izrađuje konačan prijedlog mreže iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona za područje Republike Hrvatske."

Članak 4.

Članak 22. mijenja se i glasi:

- "(1) Redoviti učenici upisuju se u prvi razred srednje škole u dobi do navršениh 17 godina života.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, uz odobrenje školskog odbora, u prvi razred srednje škole može se upisati učenik do navršениh 18 godina života, a uz odobrenje Ministarstva učenik stariji od 18 godina života.

- (3) Prijave i upis u prve razrede srednjih škola provode se putem Nacionalnog informacijskog sustava prijava i upisa u srednje škole (NISpuSS), osim u posebnim slučajevima propisanim odlukom o upisu.
- (4) Pravo upisa u prvi razred srednje škole imaju svi kandidati nakon završenog osnovnog obrazovanja, pod jednakim uvjetima u okviru broja utvrđenog odlukom o upisu.
- (5) Strukturu razrednih odjela i broj učenika po programima za svoje područje planiraju osnivači u suradnji sa srednjim školama, te ga dostavljaju Ministarstvu.
- (6) Konačan Plan strukture razrednih odjela i broja učenika po programima izrađuje Ministarstvo.
- (7) Odluku o upisu, čiji je sastavni dio konačan Plan strukture razrednih odjela i broj učenika po programima, za svaku školsku godinu donosi ministar.
- (8) Elemente i kriterije za izbor kandidata za upis u prvi razred srednje škole za sve vrste srednjih škola propisuje ministar pravilnikom.
- (9) Natječaj za upis učenika u prvi razred srednje škole objavljuje se na mrežnim stranicama i oglasnim pločama srednje škole i osnivača, a sadržaj natječaja propisuje se odlukom o upisu."

Članak 5.

Članak 23. mijenja se i glasi:

- "(1) Redoviti učenik može tijekom obrazovanja promijeniti upisani program u istoj ili drugoj školi, odnosno prijeći iz jedne škole u drugu koja ostvaruje isti obrazovni program, najkasnije do početka drugog polugodišta.
- (2) Na zahtjev učenika, odnosno roditelja, odluku o promjeni programa u istoj ili drugoj školi, odnosno odluku o prelasku iz jedne škole u drugu koja provodi isti obrazovni program donosi učiteljsko/nastavničko vijeće, vodeći računa o tome da odluka ne utječe na kvalitetu odgojno-obrazovnog procesa uz poštovanje propisanih pedagoških standarda.
- (3) Promjena programa u srednjoj školi može se uvjetovati polaganjem razlikovnih i/ili dopunskih ispita, a sadržaj razlikovnih, odnosno dopunskih ispita, te način i rokove polaganja ispita određuje nastavničko vijeće.
- (4) Škola iz koje učenik odlazi izdaje prijepis ocjena i ispisuje učenika u roku od sedam dana od dana primitka obavijesti i upisa učenika u drugu školu.
- (5) Učeniku prvog razreda srednje škole može se odlukom nastavnčkog vijeća omogućiti promjena upisanog programa u istoj ili drugoj školi, odnosno upis u drugu školu koja ostvaruje isti obrazovni program, ako učenik ima jednak ili veći broj bodova potrebnih za upis od zadnjeg učenika upisanoga u taj program u toj školi i toj školskoj godini.
- (6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, odlukom nastavnčkog vijeća, učeniku prvoga razreda srednje škole može se omogućiti promjena upisanoga programa, odnosno upis

u drugu školu koja ostvaruje isti obrazovni program i s manjim brojem bodova, ako nakon provedenog upisnog postupka škola nije popunila sva slobodna upisna mjesta predviđena odlukom o upisu i strukturom upisa u programu u koji se učenik upisuje.

- (7) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ako se učenik preseli iz jednog mjesta u drugo, škola koja ostvaruje isti obrazovni program u drugom mjestu dužna je upisati učenika i nakon kraja prvog polugodišta.
- (8) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, škola je dužna upisati učenika i nakon kraja prvog polugodišta ako je učeniku izrečena pedagoška mjera preseljenja u drugu školu sukladno članku 84. ovoga Zakona.
- (9) Ako učenik prekine srednje obrazovanje, škola ga može upisati ako od kraja školske godine u kojoj je prekinuo obrazovanje do početka školske godine u kojoj nastavlja obrazovanje nije proteklo više od dvije školske godine, o čemu odluku donosi nastavničko vijeće."

Članak 6.

Članak 24. mijenja se i glasi:

- "(1) Učenik koji je stekao nižu razinu srednjeg obrazovanja, kao i učenik koji je završio obrazovni program u trajanju od tri godine, ima pravo, u skladu s potrebama tržišta rada, steći višu razinu kvalifikacije nastavljanjem obrazovanja ili polaganjem ispita.
- (2) Učenik iz stavka 1. ovoga članka može u roku od dvije godine od dana završetka strukovnog programa nastaviti školovanje u statusu redovitog učenika.
- (3) Ostvarivanje prava iz stavaka 1. i 2. ovoga članka uvjetuje se polaganjem razlikovnih, odnosno dopunskih ispita.
- (4) Uvjete i načine nastavka obrazovanja za višu razinu kvalifikacije propisuje ministar pravilnikom."

Članak 7.

Članak 25. briše se.

Članak 8.

U članku 27. stavak 3. mijenja se i glasi:

- "(3) Učenik može prestati pohađati izborni predmet nakon pisanog zahtjeva roditelja učenika koji se mora dostaviti učiteljskom/nastavničkom vijeću nakon završetka nastavne godine, a najkasnije do 15. kolovoza tekuće godine za sljedeću školsku godinu. Učenik srednje škole izborni predmet koji je prestao pohađati mora zamijeniti drugim izbornim predmetom."

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

"(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, roditelj djeteta osnovne škole u slučaju dugotrajnih zdravstvenih teškoća djeteta ili iz drugih opravdanih razloga, može podnijeti pisani zahtjev za prestankom pohađanja izbornog predmeta i tijekom nastavne godine."

Dosadašnji stavci 4. do 12. postaju stavci 5. do 13.

Članak 9.

U članku 27.a u stavku 2. iza riječi: "koji će biti prvi strani jezik" dodaju se riječi: "uz uvjet da je na provjeri znanja utvrđena mogućnost uključivanja u nastavu tog stranog jezika".

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

"(3) Pisanu i usmenu provjeru znanja iz stavka 2. ovoga članka provodi tročlano povjerenstvo koje imenuje ravnatelj škole u kojoj učenik nastavlja školovanje."

Dosadašnji stavci 3., 4. i 5. postaju stavci 4., 5. i 6.

Članak 10.

U članku 28. stavku 4. podstavku 7. riječ: "detaljan" zamjenjuje se riječju: "okvirni".

Podstavak 8. mijenja se i glasi:

" - način njegova praćenja."

U stavku 5. riječi: "do 15. rujna" zamjenjuju se riječima: "do 30. rujna".

Stavci 6. i 7. brišu se.

Dosadašnji stavak 8. postaje stavak 6.

U dosadašnjem stavku 9. koji postaje stavak 7. riječi: "u pravilu" brišu se.

Iza stavka 7. dodaju se stavci 8. i 9. koji glase:

"(8) Škola je dužna elektroničkim putem Ministarstvu dostaviti godišnji plan i program teškolski kurikulum do 5. listopada tekuće godine.

(9) Školski kurikulum i godišnji plan i program objavljuju se na mrežnoj stranici škole u skladu s propisima vezanim uz zaštitu osobnih podataka."

Članak 11.

U članku 30.a iza stavka 2. dodaju se novi stavci 3., 4. i 5. koji glase:

- "(3) Škole koje provode međunarodne programe obvezno izvode program/kurikulum nastave Hrvatskog jezika, Prirode i društva Republike Hrvatske, odnosno Povijesti i Geografije Republike Hrvatske, koji su obvezni za sve učenike.
- (4) Učenici kojima je hrvatski jezik materinski jezik uče Hrvatski jezik prema redovitim planovima i programima za osnovnu ili srednju školu, a ostali učenici kao strani jezik.
- (5) Plan i program/kurikulum za nastavni predmet Hrvatskog jezika kao stranog jezika, te Prirode i društva Republike Hrvatske, odnosno Povijesti i Geografije Republike Hrvatske donosi ministar odlukom."

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 6.

Članak 12.

U članku 48. dodaje se stavak 5. koji glasi:

- "(5) Odgojno-obrazovni rad iznimno može trajati i kraće od vremena propisanog stavkom 3. ovoga članka, i to u slučaju proglašenja katastrofe, elementarne nepogode, stanja neposredne ugroženosti i ratnog stanja, o čemu ministar donosi odluku."

Članak 13.

U članku 53. stavak 2. mijenja se i glasi:

- "(2) U osnovnoj školi u kojoj zbog nedovoljnog broja učenika nije moguće ustrojiti razredni odjel od učenika istog razreda, ustrojiti će se kombinirani razredni odjel učenika razredne nastave i/ili kombinirani razredni odjel predmetne nastave."

Članak 14.

Članak 58. mijenja se i glasi:

- "(1) Školski ili domski odbor, nakon provedene rasprave na učiteljskom/nastavničkom/odgajateljskom vijeću te vijeću roditelja i vijeću učenika donosi etički kodeks neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti u školskoj ustanovi.
- (2) Školski ili domski odbor donosi kućni red nakon provedene rasprave na učiteljskom/nastavničkom/odgajateljskom vijeću te vijeću roditelja i vijeću učenika."

Članak 15.

Iza članka 65. dodaje se članak 65.a koji glasi:

"Članak 65.a

- (1) Za učenike u riziku za razvoj problema u ponašanju i učenike s problemima u ponašanju provodi se odgojno-obrazovna podrška i stručni tretman.
- (2) Način i oblik provođenja odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana propisuje ministar pravilnikom."

Članak 16.

U članku 69. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

"(3) Prijevoz se organizira od najbliže postaje međumjesnog ili gradskog prijevoza do škole ili školi najbliže postaje međumjesnog ili gradskog prijevoza i obrnuto. U slučaju da međumjesni ili gradski prijevoz nije organiziran polazišnu točku utvrđuje osnivač."

Članak 17.

U članku 73. stavak 1. mijenja se i glasi:

"(1) Na osnovi praćenja i vrednovanja tijekom nastavne godine zaključnu ocjenu iz nastavnog predmeta utvrđuje učitelj, odnosno nastavnik nastavnog predmeta, a ocjenu iz vladanja razredno vijeće na prijedlog razrednika."

Članak 18.

Članak 75. mijenja se i glasi:

- "(1) Za učenika koji na kraju nastavne godine ima ocjenu nedovoljan (1) iz najviše dva nastavna predmeta, škola je dužna organizirati pomoć u učenju i nadoknađivanju znanja kroz dopunski rad koji je učenik dužan pohađati.
- (2) Trajanje dopunskog rada iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje učiteljsko/nastavničko vijeće po nastavnim predmetima i ne može biti kraće od 10 i dulje od 25 sati po nastavnom predmetu.
- (3) U slučaju da učenik tijekom dopunskog rada iz stavka 1. ovoga članka ostvari očekivane ishode, učitelj, odnosno nastavnik zaključuje mu prolaznu ocjenu. S ocjenom ili potrebom upućivanja na popravni ispit učitelj, odnosno nastavnik dužan je upoznati učenika na zadnjem satu dopunskog rada.
- (4) Ako se učeniku od četvrtog do osmog razreda osnovne škole i učeniku srednje škole nakon dopunskog rada ne zaključi prolazna ocjena, učenik se upućuje na popravni ispit koji se održava krajem školske godine, a najkasnije do 25. kolovoza tekuće godine.
- (5) Popravni ispit polaže se pred ispitnim povjerenstvom koje imenuje ravnatelj, a ocjena povjerenstva je konačna. Način polaganja popravnih ispita uređuje se statutom škole.
- (6) Termine održavanja popravnih ispita određuje učiteljsko/nastavničko vijeće, te ih objavljuje na mrežnoj stranici i oglasnoj ploči škole."

Članak 19.

Članak 76. mijenja se i glasi:

- "(1) Učenik ili roditelj koji nije zadovoljan zaključenom ocjenom iz pojedinog nastavnog predmeta ima pravo u roku od dva dana od završetka nastavne godine podnijeti zahtjev učiteljskom/nastavničkom vijeću radi polaganja ispita pred povjerenstvom.
- (2) Polaganje ispita iz stavka 1. ovoga članka provodi se u roku od dva dana od dana podnošenja zahtjeva.
- (3) Povjerenstvo čine tri člana koje određuje učiteljsko/nastavničko vijeće.
- (4) Ako je povjerenstvo na ispitu utvrdilo prolaznu ocjenu, ocjena povjerenstva je konačna.
- (5) U slučaju da je povjerenstvo učeniku utvrdilo ocjenu nedovoljan (1), a učenik ima zaključenu ocjenu nedovoljan (1) iz najviše dvaju nastavnih predmeta, upućuje ga se na dopunski rad iz članka 75. stavka 1. ovoga Zakona.
- (6) Način polaganja ispita pred povjerenstvom uređuje se statutom škole.
- (7) Učenik ili roditelj koji nije zadovoljan ocjenom iz vladanja može u roku od dva dana podnijeti zahtjev učiteljskom/nastavničkom vijeću radi preispitivanja ocjene. Odluka o ocjeni iz vladanja učiteljskog/nastavničkog vijeća je konačna."

Članak 20.

U članku 78. stavak 1. mijenja se i glasi:

- "(1) Iznimno od odredbe članka 72. stavka 4. ovoga Zakona, u viši razred može prijeći učenik od prvog do trećeg razreda osnovne škole koji je nakon dopunskog rada iz članka 75. stavka 1. ovoga Zakona iz jednog nastavnog predmeta ocijenjen ocjenom nedovoljan (1)."

Članak 21.

Članak 79. mijenja se i glasi:

- "(1) Učenik srednje škole može najviše dva puta upisati isti razred.
- (2) Učenik pravo iz stavka 1. ovoga članka tijekom srednjeg obrazovanja može koristiti najviše dva puta, osim učenika koji pohađa program za stjecanje niže razine srednjeg obrazovanja koji to pravo može koristiti samo jedanput.
- (3) Iznimno, sukladno propisima kojima se uređuje strukovno obrazovanje, učenik može svaki razred upisati dva puta."

Članak 22.

Članak 84. mijenja se i glasi:

- "(1) Pedagoške mjere zbog povreda dužnosti, neispunjavanja obveza i nasilničkog ponašanja u osnovnoj školi su opomena, ukor, strogi ukor i preseljenje u drugu školu.

- (2) Pedagoške mjere opomene i ukora izriču se za tekuću školsku godinu.
- (3) Mjera strogog ukora i preseljenje u drugu školu vrijedi do kraja osnovnog odgoja i obrazovanja.
- (4) Pedagoške mjere zbog povreda dužnosti, neispunjavanja obveza i nasilničkog ponašanja u srednjoj školi su opomena, ukor, opomena pred isključenje i isključenje iz srednje škole.
- (5) Pedagoške mjere opomene i ukora iz stavka 4. ovoga članka izriču se za tekuću školsku godinu, a izrečena mjera opomene pred isključenje vrijedi do kraja srednjeg obrazovanja.
- (6) Učenik koji je isključen ima pravo polagati razredni ispit.
- (7) Pedagošku mjeru opomene izriče razrednik, ukora razredno vijeće, strogog ukora izriče učiteljsko vijeće, a opomene pred isključenje izriče nastavničko vijeće.
- (8) Ravnatelj odlučuje rješenjem o pedagoškoj mjeri preseljenja u drugu školu na temelju obavijesti učiteljskog vijeća, a o pedagoškoj mjeri isključenja iz škole na temelju obavijesti nastavničkog vijeća.
- (9) Do donošenja odluke o izricanju pedagoške mjere ravnatelj može rješenjem privremeno udaljiti učenika iz odgojno-obrazovnoga procesa, o čemu je dužan pisanim putem izvijestiti roditelja i nadležni centar za socijalnu skrb. Nakon donošenja odluke o izricanju pedagoške mjere, rješenje o privremenom udaljenju će se ukinuti.
- (10) Škole su dužne provoditi pedagoške mjere uvažavajući učenikovo psihofizičko stanje i njegovu dob, te utvrditi sve okolnosti koje utječu na njegov razvoj."

Članak 23.

Članak 86. mijenja se i glasi:

- "(1) Pedagoške mjere opomene, ukora, strogog ukora i opomene pred isključenje izriču se kao mjere upozorenja i na njihovo izricanje učenik ili roditelj može uputiti prigovor ravnatelju škole.
- (2) O žalbi protiv rješenja iz članka 84. stavaka 8. i 9. ovoga Zakona odlučuje Ministarstvo.
- (3) Kriterije za izricanje pedagoških mjera iz članka 84. ovoga Zakona propisuje ministar pravilnikom."

Članak 24.

U članku 90. dodaju se stavci 5. i 6. koji glase:

" (5) Ako ustanova nije započela s radom u roku od dvije godine od dana davanja prethodnog pozitivnog mišljenja iz stavka 4. ovoga članka, osnivač je dužan zatražiti novo mišljenje.

(6) Iznimno od stavka 4. ovog članka, prije osnivanja školske ustanove čija se djelatnost odnosno izvođenje ni u kojem dijelu ne financira iz državnog proračuna, osnivač školske ustanove nije dužan pribaviti prethodno pozitivno mišljenje Ministarstva iz stavka 4. ovog članka.“

Članak 25.

U članku 91. dodaje se stavak 4. koji glasi:

"(4) U slučaju da je školska ustanova osnovana prije stupanja na snagu Zakona o ustanovama (Narodne novine, br. 76/93, 29/97, 47/99 i 35/2008), te nema osnivački akt, osnivač ustanove dužan je donijeti odluku o promjeni naziva i/ili sjedišta školske ustanove, odnosno dopuni ili promjeni djelatnosti ustanove, te podnijeti Ministarstvu zahtjev iz stavka 2. ovoga članka.“

Članak 26.

Članak 92. mijenja se i glasi:

"(1) Školska ustanova može započeti s radom nakon izvršnosti rješenja o početku rada.

(2) Za izvođenje nastavnog plana i programa školska ustanova mora ispunjavati sljedeće uvjete:

- potreban broj stručnih osoba,
- odgovarajući prostor i opremu,
- tehničke, zdravstvene i ekološke uvjete.

(3) Privremeni ravnatelj školske ustanove podnosi Ministarstvu zahtjev za početak rada najkasnije tri mjeseca prije planiranog početka rada škole, a uz zahtjev za početak rada prilaže se:

- privremeni statut,
- popis stručnih osoba potrebnih za izvođenje programa obrazovanja usklađen s programima koje je donijelo Ministarstvo ili koji su usklađeni s propisima države/institucije u kojoj se taj program provodi,
- podaci o prostoru i opremi te načinu njihova osiguranja,
- dokaz da su sredstva koja su ustanovi potrebna za osnivanje i početak rada osigurana te način njihova pribavljanja,
- dokaze o ispunjenosti tehničkih, zdravstvenih i ekoloških uvjeta za obavljanje djelatnosti,
- mišljenje nadležne međunarodne udruge, odnosno organizacije, ako škola radi po međunarodnom programu ili programu alternativne škole,
- dokaze o ispunjavanju uvjeta utvrđenih posebnim propisima ako srednja škola provodi program nautičkog ili brodstrojarskog smjera.

- (4) Ministar imenuje povjerenstvo koje utvrđuje ispunjavanje uvjeta iz stavka 3. ovoga članka.
- (5) O zahtjevu iz stavka 3. ovoga članka odlučuje se rješenjem.
- (6) Školska ustanova upisuje se u sudski registar nakon izvršnosti rješenja iz stavka 1. ovoga članka.
- (7) Školska ustanova mora započeti s radom koji joj je odobren najkasnije dvije godine nakon izvršnosti rješenja iz stavka 1. ovoga članka.
- (8) Ukoliko školska ustanova ne započne s radom u roku iz stavka 7. ovoga članka, Ministarstvo će po službenoj dužnosti ukinuti rješenje iz stavka 1. ovoga članka.
- (9) Ako se tijekom obavljanja djelatnosti promijeni sjedište školske ustanove, odnosno prostor u kojemu školska ustanova obavlja djelatnost ili dio djelatnosti, ili ako se djelatnost za koju je školska ustanova osnovana proširuje izvođenjem novih programa obrazovanja osnovnog ili srednjeg školstva, ili mijenja program obrazovanja, školska ustanova je dužna prije početka rada u promijenjenim uvjetima podnijeti zahtjev Ministarstvu za izdavanje rješenja o radu u promijenjenim uvjetima.
- (10) Uz zahtjev za nastavak rada u promijenjenim uvjetima, podnositelj zahtjeva dužan je dostaviti samo one dokaze iz stavaka 2. i 3. ovoga članka koji se odnose na rad u promijenjenim uvjetima.
- (11) Kriterije utvrđivanja uvjeta za rad školske ustanove propisuje ministar pravilnikom."

Članak 27.

U članku 96. dodaju se stavci 3. i 4. koji glase:

- „ (3) Iznimno, ako se radi o školskoj ustanovi u kojoj se nastava izvodi na jeziku i pismu nacionalne manjine i koja se nalazi na području jedinice lokalne samouprave u kojoj je utvrđena ravnopravna službena uporaba jezika i pisma nacionalne manjine, jedinica područne (regionalne) samouprave dužna je prenijeti osnivačko pravo na jedinicu lokalne samouprave, po zahtjevu za prenošenje osnivačkih prava.
- (4) Jedinica područne (regionalne) samouprave dužna je odluku o prijenosu osnivačkih prava donijeti u roku od 60 dana od primitka zahtjeva jedinice lokalne samouprave.“

Članak 28.

U članku 98. stavku 2. riječi: "izricanje pedagoških mjera" brišu se.

Članak 29.

Članak 99. mijenja se i glasi:

- "(1) Radnici školskih ustanova osobe su koje u školskoj ustanovi imaju zasnovan radni odnos, a koje sudjeluju u odgojno-obrazovnom radu s učenicima, kao i druge osobe potrebne za rad školske ustanove.
- (2) Način evidencije radnog vremena za radnike školskih ustanova iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.
- (3) Kada to zahtijevaju potrebe, o čemu odlučuje ministar, ravnatelj će radniku na prijedlog ministra i uz suglasnost radnika, omogućiti rad na poslovima vezanim uz spomenute potrebe u/ili izvan školske ustanove.
- (4) Za vrijeme rada na poslovima iz stavka 3. ovoga članka, koji ne može trajati dulje od godinu dana, škola može zasnovati radni odnos ugovorom na određeno vrijeme s osobom koja će zamjenjivati radnika iz stavka 3. ovoga članka na njegovim redovnim poslovima.
- (5) U slučajevima iz stavka 3. ovoga članka ministar, ravnatelj školske ustanove i radnik potpisuju sporazum kojim se uređuju međusobne obveze.
- (6) Zbog ispunjavanja posebnih potreba učenika s teškoćama u razvoju, školska ustanova može na prijedlog osnivača, a uz suglasnost Ministarstva, u odgojno-obrazovni proces uključiti pomoćnike u nastavi ili stručno komunikacijske posrednike koji nisu samostalni nositelji odgojno-obrazovne i/ili nastavne djelatnosti.
- (7) Na osobe iz stavka 6. ovoga članka ne primjenjuju se odredbe članka 107. ovoga Zakona.
- (8) Načine uključivanja i obavljanja poslova pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika te uvjete koje moraju ispunjavati propisuje ministar pravilnikom."

Članak 30.

U članku 105. stavak 6. mijenja se i glasi:

- "(6) Poslove učitelja predmetne nastave u osnovnoj školi može obavljati osoba koja je završila:
  - a) studijski program nastavničkog smjera odgovarajućeg nastavnog predmeta na razini diplomskog sveučilišnog studija ili integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija,
  - b) studijski program odgovarajuće vrste na razini diplomskog sveučilišnog studija ili integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija ili specijalistički diplomski stručni studij odgovarajuće vrste, te je stekla potrebno pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičko obrazovanje s najmanje 55 ECTS-a (u daljnjemu tekstu: pedagoške kompetencije), ako se na natječaj ne javi osoba iz točke a) ovoga stavka,
  - c) preddiplomski sveučilišni ili stručni studij na kojem se stječe najmanje 180 ECTS bodova te je stekla pedagoške kompetencije, ako se na natječaj ne javi osoba iz točaka a) i b) ovoga stavka.

U stavku 15. iza riječi: „stručnih suradnika“, dodaju se riječi:“te okvirni program/nacionalni kompetencijski standard za stjecanje pedagoških kompetencija“.

Stavak 16. mijenja se i glasi:

"(16) Poslove tajnika može obavljati osoba koja je završila:

- a) sveučilišni diplomski studij pravne struke,
- b) specijalistički diplomski stručni studij javne uprave ako se na natječaj ne javi osoba iz točke a) ovoga stavka,
- c) preddiplomski stručni studij upravne struke, ako se na natječaj ne javi osoba iz točaka a) i b) ovoga stavka."

Članak 31.

U članku 106. stavku 4. riječi: "može otkazati ugovor o radu" zamjenjuju se riječima: "otkazat će ugovor o radu".

Članak 32.

U članku 110. stavku 1. riječi: "stavka 15. ovog Zakona," zamjenjuju se riječima: "stavka 14. ovoga Zakona,".

Članak 33.

Članak 126. mijenja se i glasi:

"(1) Ravnatelj školske ustanove mora ispunjavati sljedeće uvjete:

- 1) završen studij odgovarajuće vrste za rad na radnom mjestu učitelja, nastavnika ili stručnog suradnika u školskoj ustanovi u kojoj se imenuje za ravnatelja, a koji može biti:
    - a) sveučilišni diplomski studij ili
    - b) integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili
    - c) specijalistički diplomski stručni studij.
  - 2) uvjete propisane člankom 106. ovoga Zakona,
  - 3) najmanje 8 godina staža osiguranja u školskim ili drugim ustanovama u sustavu obrazovanja ili u tijelima državne uprave nadležnim za obrazovanje, od čega najmanje 5 godina na odgojno-obrazovnim poslovima u školskim ustanovama.
- (2) Osim osobe koja je završila neki od studija iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka, ravnatelj osnovne škole može biti i osoba koja je završila integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij za učitelje ili stručni četverogodišnji studij za učitelje kojim se stječe 240 ECTS bodova.
- (3) Iznimno, osoba koje ne ispunjava uvjete iz stavka 1. podstavka 1. ili stavka 2. ovoga članka, može biti ravnatelj osnovne škole, ako u trenutku prijave na natječaj za ravnatelja obavlja dužnost ravnatelja u najmanje drugom uzastopnom mandatu, a

ispunjavala je uvjete za ravnatelja propisane Zakonom o osnovnom školstvu (Narodne novine, br. 59/90, 26/93, 27/93, 29/94, 7/96, 59/2001, 114/2001 i 76/2005).".

Članak 34.

Iza članka 126. dodaje se članak 126.a koji glasi:

"Članak 126.a

Ravnatelj školske ustanove, uz uvjete propisane člankom 126. ovoga Zakona, mora imati i licenciju za rad ravnatelja."

Članak 35.

U članku 130.a u točki 5. riječi: "opće nesposobnosti za rad" zamjenjuju se riječima: "potpunog gubitka radne sposobnosti".

Članak 36.

U članku 131. dodaju se stavci 4. i 5. koji glase:

- "(4) Osoba imenovana za vršitelja dužnosti ravnatelja sklapa sa školskim odborom ugovor o radu na određeno vrijeme za razdoblje u kojem će obavljati poslove vršitelja dužnosti ravnatelja.
- (5) Ako osoba imenovana za vršitelja dužnosti ravnatelja ima ugovor o radu na neodređeno vrijeme za poslove učitelja, nastavnika, odnosno stručnog suradnika u školskoj ustanovi u kojoj je zaposlena, na njezin će zahtjev ugovor o radu mirovati za razdoblje u kojem će obavljati poslove vršitelja dužnosti ravnatelja."

Članak 37.

U članku 138. stavak 3. briše se.

Dosadašnji stavci 4. do 11. postaju stavci 3. do 10.

Članak 38.

U članku 140. stavak 2. mijenja se i glasi:

- "(2) Voditelj zbirke podataka i korisnik osobnih podataka sadržanih u evidencijama iz e-Matice je Ministarstvo. Voditelj zbirke podataka za pojedinačnu ustanovu je pojedinačna školska ustanova."

Stavak 4. mijenja se i glasi:

"(4) Obveze i načine, te rokove unošenja podataka u e-Maticu, ovlaštenja za pristup i korištenje podataka, te sigurnost i način razmjene podataka propisuje ministar pravilnikom."

Članak 39.

Članak 149. mijenja se i glasi.

"Nadzor nad stručno-pedagoškim radom ravnatelja kao stručnog voditelja ustanove i odgojno-obrazovnih radnika obavljaju tijela određena zakonom ili drugim propisom utemeljenim na zakonu."

Članak 40.

Članak 159. briše se.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 41.

- 1) Osoba zatečena na dužnosti ravnatelja na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, koja je imenovana za ravnatelja školske ustanove nakon 24. srpnja 2010. godine, odnosno nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 92/2010), nastavit će obnašati tu dužnost do isteka mandata, osim u slučaju kada joj prije isteka mandata ugovor o radu ravnatelja prestaje sukladno članku 130.a točki 3. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, na kraju školske godine u kojoj je navršila šezdeset pet godina života i petnaest godina mirovinskog staža.
- 2) Osoba, koja je imenovana za ravnatelja školske ustanove prije 24. srpnja 2010. godine, odnosno prije stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 92/2010), nastavit će obnašati tu dužnost do isteka mandata, a ugovor o radu prestaje joj četiri mjeseca od , dana isteka mandata ili sporazumom, odnosno prihvatom ponude za sklapanje ugovora o radu temeljem posredovanja putem ureda državne uprave, odnosno gradskog ureda iz članka 107. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj školi ako je sporazum ili ponuda prihvaćena prije isteka 4 mjeseca po isteku mandata.
- 3) Osoba iz stavka 1. i stavka 2. ovog članka kojoj je istekao mandat, ima pravo biti prijavljena uredu državne uprave, odnosno Gradskom uredu iz članka 107. stavka 6. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi koji vodi evidenciju o radnicima za kojima je prestala potreba te joj ne pripada niti jedno drugo pravo osnovom prestanka ugovora o radu na temelju ovog Zakona, drugog propisa ili kolektivnog ugovora.

Članak 42.

- (1) Pravilnike iz članaka 4., 6., 15., 23., 26., 29. i 38., te programe propisane člankom 11.

i člankom 30. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

- (2) Do stupanja na snagu pravilnika iz članka 6. ovoga Zakona, način i rokove polaganja razlikovnih, odnosno dopunskih ispita utvrđuje nastavničko vijeće.
- (3) Do stupanja na snagu pravilnika iz članka 23. ovoga Zakona primjenjuju se pedagoške mjere sukladno odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, br. 87/2008, 86/2009, 92/2010, 105/2010 - ispravak, 90/2011, 16/2012, 86/2012 i 94/2013).

Članak 43.

Školske ustanove dužne su uskladiti odredbe statuta i drugih općih akata s odredbama ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana njegovog stupanja na snagu. Do usklađivanja, primjenjivat će se važeći opći akti škole, osim odredbi koje su u suprotnosti s ovim Zakonom.

Članak 44.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama, osim članka 34. ovoga Zakona koji stupa na snagu 1. siječnja 2017. godine.

OBRAZLOŽENJE

Člankom 1. Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi dopunjuje se novim podstavkom u članku 1.a koji propisuje kako se ovim Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi direktiva Europske unije: Direktiva 2006/123/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (SL L 376, 12/12/2006).

Člankom 2. mijenja se članak 9. Zakona, te se njime propisuje što obuhvaća mreža školskih ustanova i kako se ona ustrojava te se definira dostupnost i racionalni ustroj upisnih područja.

Člankom 3. mijenja se članak 10. stavak 2. Zakona, tako da propisuje kako Ministarstvo na temelju prijedloga osnivača, a uz mišljenje Nacionalnog vijeća za razvoj ljudskih potencijala, izrađuje konačan prijedlog mreže iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona za područje Republike Hrvatske.

Člankom 4. mijenja se članak 22. Zakona. Propisuje se da se redoviti učenici upisuju u prvi razred srednje škole u dobi do navršenih 17 godina života, a iznimno i stariji učenici: učenik stariji od 17 godina do navršenih 18 godina života uz odobrenje školskoga odbora, a učenik stariji od 18 godina života uz odobrenje Ministarstva. Za razliku od dosadašnje odredbe ovom je izmjenom omogućen upis u 1. razred srednje škole i učenicima starijima od 18 godina života, a o opravdanosti takvog upisa u svakom pojedinom slučaju odlučivat će Ministarstvo. S obzirom na to da je još prošle godine započeo postupak upisa učenika u srednje škole uz pomoć NISpuSŠ-a, propisuje se da se prijave i upis u prve razrede srednjih škola provode uz pomoć Nacionalnoga informacijskog sustava prijava i upisa u srednje škole (NISpuSŠ), osim u posebnim slučajevima propisanim odlukom o upisu. Propisuje se kako pravo upisa u prvi razred srednje škole imaju svi kandidati nakon završenog osnovnog obrazovanja, pod jednakim uvjetima u sklopu broja utvrđenog odlukom o upisu koju za svaku školsku godinu donosi ministar nadležan za obrazovanje (u daljnjemu tekstu: ministar). Strukturu razrednih odjela i broj učenika po programima, za svoje područje planiraju osnivači u suradnji sa srednjim školama. Konačan Plan strukture razrednih odjela i broja učenika po programima izrađuje Ministarstvo, a odluku o upisu, a koje je Plan sastavni dio, za svaku školsku godinu donosi ministar. Nadalje, propisuje se kako elemente i kriterije za izbor kandidata za upis u prvi razred srednje škole za sve vrste srednjih škola propisuje ministar pravilnikom čime će se osigurati trajnost kriterija za upis. Na inicijativu osnivača i srednjih škola, s ciljem smanjenja troškova propisuje se obveza objavljivanja natječaja za upis učenika u prvi razred srednje škole samo na mrežnim stranicama i oglasnim pločama škola, a ne u dnevnome tisku kao što je bila obveza do sada.

Člankom 5. mijenja se članak 23. Zakona, te se propisuje da redoviti učenik može tijekom obrazovanja promijeniti upisani program u istoj ili drugoj školi, odnosno prijeći iz jedne škole u drugu koja ostvaruje isti obrazovni program najkasnije do početka drugog polugodišta. Na zahtjev učenika, odnosno roditelja, odluku o promjeni programa u istoj ili drugoj školi, odnosno odluku o prelasku u drugu školu donosi učiteljsko/nastavničko vijeće vodeći računa o tome da odluka ne utječe na kvalitetu odgojno-obrazovnoga procesa uz pridržavanje propisanih pedagoških standarda. Promjena programa može se uvjetovati polaganjem razlikovnih i/ili dopunskih ispita, a sadržaj razlikovnih, odnosno dopunskih ispita te način i rokove polaganja ispita određuje nastavničko vijeće. Škola iz koje učenik odlazi izdaje prijepis ocjena i ispisuje učenika u roku od sedam dana od dana primitka obavijesti o upisu učenika u drugu školu. Učeniku prvoga razreda srednje škole može se odlukom nastavnčkog

vijeća omogućiti promjena upisanoga programa, odnosno upis u drugu školu koja ostvaruje isti obrazovni program ako učenik ima jednak ili veći broj bodova potrebnih za upis od posljednjeg učenika upisanog u taj program u toj školi u toj školskoj godini. Iznimno, ako škola nakon završetka upisanoga postupka nije popunila sva slobodna upisna mjesta predviđena odlukom o upisu i strukturom upisa, učeniku prvoga razreda srednje škole može se odlukom nastavnčkog vijeća omogućiti promjena programa u istoj ili drugoj školi, odnosno upis u drugoj školi koja ostvaruje isti obrazovni program i s manjim brojem bodova. Ako se učenik preseli iz jednog mjesta u drugo, škola koja ostvaruje isti obrazovni program u drugome mjestu dužna je upisati učenika i nakon prvog polugodišta. Nakon prvog polugodišta škola je dužna upisati i učenika kojem je izrečena pedagoška mjera preseljenja u drugu školu. Kada učenik prekine srednje obrazovanje, škola ga može upisati ako od kraja školske godine u kojoj je prekinuo obrazovanje nije proteklo više od dvije školske godine, o čemu odluku donosi nastavničko vijeće.

Člankom 6. mijenja se članak 24., te se njime propisuje kako učenik koji je stekao nižu razinu srednjeg obrazovanja, kao i učenik koji je završio obrazovni program u trajanju od tri godine ima pravo, u skladu s potrebama tržišta rada, steći višu razinu kvalifikacije nastavljanjem obrazovanja ili polaganjem ispita. Učenik može u roku od dvije godine od dana završetka strukovnog programa nastaviti školovanje u statusu redovitog učenika uz uvjet polaganja razlikovnih, odnosno dopunskih ispita. Uvjete i načine nastavka obrazovanja za višu razinu kvalifikacije propisuje ministar pravilnikom.

Člankom 7. propisuje se brisanje članka 25. Zakona jer je sadržaj članka u izmijenjenom obliku integriran u članak 23. Zakona.

Člankom 8. mijenja se članak 27. stavak 3. Zakona, te se njime propisuje da učenik može prestati pohađati izborni predmet nakon pisanog zahtjeva roditelja učenika koji se mora dostaviti učiteljskom, odnosno nastavničkom vijeću nakon završetka nastavne godine, a najkasnije do 15. kolovoza tekuće godine za sljedeću školsku godinu te da učenik srednje škole izborni predmet koji je prestao pohađati mora zamijeniti drugim izbornim predmetom. Dodaje se i novi stavak 4. koji propisuje iznimku od članka 27. stavka 3. Zakona u skladu s kojom roditelj djeteta osnovne škole u slučaju dugotrajnih zdravstvenih teškoća djeteta ili iz drugih opravdanih razloga, može podnijeti pisani zahtjev za prestankom pohađanja izbornog predmeta i tijekom nastavne godine.

Člankom 9. dopunjuje se članak 27.a stavak 2. Zakona riječima: "uz uvjet da je na provjeri znanja utvrđena mogućnost uključivanja u nastavu toga stranog jezika", čime se propisuje da je učeniku koji zbog prelaska u drugu osnovnu školu nastavlja školovanje u osnovnoj školi koja ne izvodi nastavu stranoga jezika koju je učenik do prelaska u tu školu pohađao, osnovna škola u kojoj učenik nastavlja školovanje dužna omogućiti promjenu stranog jezika koji će biti prvi strani jezik samo ako je na provjeri znanja utvrđena mogućnost uključivanja u nastavu toga stranog jezika. U slučaju da se na provjeri znanja utvrdi da se učenik ne može uključiti u nastavu toga stranog jezika, škola mu je dužna omogućiti pohađanje stranoga jezika u drugoj osnovnoj školi. Dodaje se i novi stavak kojim se propisuje da pisanu i usmenu provjeru znanja provodi tročlano povjerenstvo koje imenuje ravnatelj škole u kojoj učenik nastavlja školovanje.

Člankom 10. mijenja se članak 28. stavak 4. podstavak 7. Zakona na način da se riječ: "detaljan" zamjenjuje riječju: "okvirni", čime se propisuje da se školskim kurikulumom, uz ostalo, utvrđuje okvirni troškovnik aktivnosti, programa i/ili projekta. U istom stavku Zakona mijenja se i podstavak 8. tako da se propisuje da se školskim kurikulumom utvrđuje način

praćenja školskog kurikuluma. Stavak 5. Zakona mijenja se tako da se njime propisuje kako je rok za donošenje školskoga kurikuluma 30. rujna tekuće godine. Stavci 6. i 7. Zakona se brišu jer je njihov sadržaj integriran u novi stavak 9. koji određuje da školski kurikulum i godišnji plan i program moraju biti objavljeni na mrežnim stranicama škole u skladu s propisima koji se odnose na zaštitu osobnih podataka. Stavkom 8. Zakona propisuje se obveza škola da Ministarstvu do 5. listopada tekuće godine dostave elektroničkim putem godišnji plan i program te školski kurikulum. Također, ovim izmjenama usklađuje se i numeracija stavaka u članku 28. Zakona.

Člankom 11. dopunjuje se članak 30.a Zakona novim stavcima 3., 4. i 5. koji propisuje da se u školama koje provode međunarodne programe obvezno izvode program/kurikulum Hrvatskog jezika, Prirode i društva Republike Hrvatske, odnosno Povijesti i Geografije Republike Hrvatske koji su obvezni za učenike. Učenici kojima je hrvatski materinski jezik uče Hrvatski jezik prema redovitim planovima i programima za osnovnu ili srednju školu, a ostali učenici uče Hrvatski jezik kao strani jezik. Nastava navedenih predmeta izvodi se na hrvatskome jeziku, a planove i programe donosi ministar odlukom.

Člankom 12. dopunjuje se članak 48. stavkom 5. kojim se propisuje da odgojno-obrazovni rad iznimno može trajati i kraće od vremena propisanog Zakonom i to u slučaju proglašenja katastrofe, elementarne nepogode, stanja neposredne ugroženosti i ratnog stanja o čemu ministar donosi odluku.

Člankom 13. mijenja se članak 53. stavak 2. Zakona, te se njime propisuje da će se u osnovnoj školi u kojoj zbog nedovoljnog broja učenika nije moguće ustrojiti razredni odjel od učenika istog razreda, ustrojiti kombinirani razredni odjel učenika razredne nastave i/ili kombinirani razredni odjel predmetne nastave.

Člankom 14. mijenja se članak 58. Zakona, te se njime propisuje kako školski ili domski odbor nakon provedene rasprave na učiteljskom, odnosno nastavničkom, odnosno odgajateljskom vijeću te vijeću roditelja i vijeću učenika donosi etički kodeks i kućni red.

Člankom 15. dopunjuje se Zakon novom odredbom sadržanom u članku 65.a koja propisuje kako se za učenike u riziku za razvoj problema u ponašanju i učenike s problemima u ponašanju provodi odgojno-obrazovna podrška i stručni tretman čiji način i oblik provođenja propisuje ministar pravilnikom.

Člankom 16. dopunjuje se članak 69. Zakona stavkom 3. kojim se propisuje da se prijevoz organizira od najbliže postaje međumjesnoga ili gradskoga prijevoza do škole i obrnuto, a u slučaju da međumjesni ili gradski prijevoz nije organiziran, polazišnu točku utvrđuje osnivač.

Člankom 17. mijenja se članak 73. stavak 1. Zakona te se njime propisuje da učitelj, odnosno nastavnik nastavnoga predmeta na osnovi praćenja i vrednovanja tijekom nastavne godine utvrđuje zaključnu ocjenu iz nastavnoga predmeta, a ocjenu iz vladanja razredno vijeće na prijedlog razrednika.

Člankom 18. mijenja se članak 75. Zakona. Propisuje se dužnost škole da učeniku koji na kraju nastavne godine ima ocjenu nedovoljan (1) iz najviše dva nastavna predmeta organizira pomoć u učenju i nadoknađivanju znanja u sklopu dopunskoga rada koji je učenik dužan pohađati te da trajanje toga dopunskoga rada utvrđuje učiteljsko, odnosno nastavničko vijeće po nastavnim predmetima, a ono ne može biti kraće od 10 i dulje od 25 sati po nastavnome predmetu. U slučaju da učenik tijekom dopunskoga rada ostvari očekivane rezultate, učitelj

odnosno nastavnik zaključuje mu prolaznu ocjenu te ga je s ocjenom ili potrebom upućivanja na popravni ispit dužan upoznati na zadnjem satu dopunskog rada. Također, propisuje se da će se učenik od četvrtog do osmog razreda osnovne škole i učenik srednje škole kojem nakon dopunskog rada nije zaključena prolazna ocjena, uputiti na popravni ispit koji se održava krajem školske godine, a najkasnije do 25. kolovoza tekuće godine, da se popravni ispit polaže pred ispitnim povjerenstvom koje imenuje ravnatelj te da je ocjena povjerenstva konačna.

Člankom 19. mijenja se članak 76. Zakona, te se njime propisuje da učenik ili njegov roditelj koji nije zadovoljan zaključenom ocjenom iz pojedinoga nastavnog predmeta ima pravo u roku od dva dana od završetka nastavne godine podnijeti zahtjev učiteljskom, odnosno nastavničkom vijeću radi polaganja ispita pred povjerenstvom koje čine tri člana koje određuje učiteljsko, odnosno nastavničko vijeće. Propisuje se obveza polaganja ispita u roku od dva dana od dana podnošenja zahtjeva. Ako učenik na ispitu pred povjerenstvom bude ocijenjen prolaznom ocjenom, ta se ocjena smatra konačnom. U slučaju da učenik na ispitu pred povjerenstvom bude ocijenjen ocjenom nedovoljan, a da ima zaključenu ocjenu nedovoljan (1) iz najviše dvaju nastavnih predmeta, upućuje se na dopunski rad. Način polaganja ispita pred povjerenstvom uređuje se statutom škole. Učenik ili roditelj koji nije zadovoljan ocjenom iz vladanja može u roku od dva dana podnijeti zahtjev učiteljskom, odnosno nastavničkom vijeću radi preispitivanja ocjene. Odluka iz vladanja koju donosi učiteljsko, odnosno nastavničko vijeće nakon preispitivanja ocjene konačna je.

Člankom 20. mijenja se članak 78. stavak 1. Zakona radi usklađivanja s izmijenjenim odredbama članka 75. Zakona.

Člankom 21. mijenja se članak 79. Zakona koji propisuje da učenik srednje škole može najviše dva puta upisati isti razred. Učenik navedeno pravo tijekom srednjega obrazovanja može koristiti najviše dva puta, osim učenika koji pohađa program za stjecanje niže razine srednjeg obrazovanja koji to pravo može koristiti samo jedanput. Iznimno, sukladno propisima kojima se regulira strukovno obrazovanje, učenik može svaki razred upisati dva puta.

Člankom 22. mijenja se članak 84. Zakona koji propisuje izricanje pedagoških mjera učenicima osnovnih i srednjih škola. Pedagoške mjere zbog povreda dužnosti, neispunjavanja obveza i nasilničkog ponašanja u osnovnoj školi su opomena, ukor, strogi ukor i preseljenje u drugu školu. Pedagoške mjere opomene i ukora izriču se za tekuću školsku godinu, a izrečena mjera strogog ukora i preseljenja u drugu školu vrijedi do kraja osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja. Pedagoške mjere zbog povreda dužnosti, neispunjavanja obveza i nasilničkog ponašanja u srednjoj školi su opomena, ukor, opomena pred isključenje i isključenje iz srednje škole. Pedagoške mjere opomene i ukora izriču se za tekuću školsku godinu, a izrečena mjera opomene pred isključenje vrijedi do kraja srednjeg obrazovanja. Pedagošku mjeru opomene izriče razrednik, ukora razredno vijeće, strogoga ukora učiteljsko vijeće, a opomene pred isključenje nastavničko vijeće. Ravnatelj odlučuje rješenjem o pedagoškoj mjeri preseljenja u drugu školu na temelju obavijesti učiteljskog vijeća, a o pedagoškoj mjeri isključenja iz škole na temelju obavijesti nastavničkog vijeća. Do donošenja odluke o izricanju pedagoške mjere ravnatelj može rješenjem privremeno udaljiti učenika iz odgojno-obrazovnog procesa o čemu je dužan pisanim putem izvijestiti roditelja i nadležni centar za socijalnu skrb. Nakon donošenja odluke o izricanju pedagoške mjere, rješenje o privremenom udaljenju će se ukinuti. Škole su dužne provoditi pedagoške mjere uvažavajući učenikovo psihofizičko stanje i njegovu dob te utvrditi sve okolnosti koje utječu na njegov razvoj.

Člankom 23. mijenja se članak 86. Zakona radi usklađivanja s izmijenjenim odredbama članka 84. Zakona. Propisuje se mogućnost izricanja opomene, ukora, strogog ukora i opomene pred isključenje kao upozoravajućih mjera na koje učenik ili roditelj može uputiti prigovor ravnatelju škole, a o žalbi na izrečenu pedagošku mjeru preseljenja u drugu školu i isključenja iz škole odlučuje Ministarstvo. Kriterije za izricanje pedagoških mjera iz članka 84. Zakona propisuje ministar pravilnikom.

Člankom 24. dopunjuje se članak 90. Zakona stavcima 5. i 6. stavkom 5. propisuje se obveza osnivača da u slučaju kada ustanova za čije je osnivanje Ministarstvo dalo prethodno pozitivno mišljenje nije započela s radom u roku od dvije godine od dana davanja tog mišljenja, zatraži od Ministarstva novo pozitivno mišljenje vezano uz programsku opravdanost, zahtjeve dostupnosti, racionalnost i druge relevantne pokazatelje opravdanosti osnivanja školske ustanove. Stavkom 6. propisuje se da prije osnivanja školske ustanove čija se djelatnost odnosno izvođenje ni u kojem dijelu ne financira iz državnog proračuna, osnivač školske ustanove nije dužan pribaviti prethodno pozitivno mišljenje Ministarstva.

Člankom 25. dopunjuje se članak 91. Zakona stavkom 4., te se propisuje da je za školske ustanove osnovane prije stupanja na snagu Zakona o ustanovama, a koje nemaju osnivački akt, osnivač ustanove dužan donijeti odluku o promjeni naziva i/ili sjedišta školske ustanove, odnosno dopuni ili promjeni djelatnosti ustanove te podnijeti Ministarstvu zahtjev radi dobivanja rješenja da je odluka sukladna zakonu.

Člankom 26. mijenja se članak 92. Zakona kojim se propisuje izdavanje rješenja o početku rada školske ustanove ili o rada u promijenjenim uvjetima.

Člankom 27. dopunjuje se članak 96. Zakona stavcima 3. i 4. koji iznimno propisuju da ako se radi o školskoj ustanovi u kojoj se nastava izvodi na jeziku i pismu nacionalne manjine i koja se nalazi na području jedinice lokalne samouprave u kojoj je utvrđena ravnopravna službena uporaba jezika i pisma nacionalne manjine, je jedinica područne (regionalne) samouprave dužna prenijeti osnivačko pravo na jedinicu lokalne samouprave, po zahtjevu za prenošenje osnivačkih prava. Jedinica područne (regionalne) samouprave dužna je odluku o prijenosu osnivačkih prava donijeti u roku od 60 dana od primitka zahtjeva jedinice lokalne samouprave

Člankom 28. mijenja članak 98. stavak 2. Zakona tako da se iz odredbe kojom se propisuju sastavnice statuta osnovnih i srednjih škola brišu riječi: "izricanje pedagoških mjera".

Člankom 29. mijenja se članak 99. Zakona tako da se njime propisuje da će ravnatelj omogućiti radniku, kada to zahtijevaju potrebe, na prijedlog ministra i uz suglasnost radnika, rad na poslovima povezanim sa spomenutim potrebama u školskoj ustanovi ili izvan nje (ako se radi o poslovima od iznimnog strateškog nacionalnog interesa u sustavu odgoja i obrazovanja, kao npr. izradi nacionalnog i predmetnih kurikuluma). Za vrijeme rada na tim poslovima, koji ne može trajati dulje od godinu dana, škola može, ako su za to osigurana sredstva u proračunu, zasnovati radni odnos ugovorom na određeno vrijeme s osobom koja će zamjenjivati navedene osobe u njihovim redovitim poslovima. U navedenim slučajevima ministar, ravnatelj školske ustanove i radnik potpisuju sporazum kojim se uređuju međusobne obveze. Također, se propisuje da zbog ispunjavanja posebnih potreba učenika, školska ustanova može na prijedlog osnivača, a uz suglasnost Ministarstva, u odgojno-obrazovni proces uključiti pomoćnike u nastavi ili stručne komunikacijske posrednike koji nisu samostalni nositelji odgojno-obrazovne i/ili nastavne djelatnosti. Navedene osobe ne zapošljavaju se u skladu s odredbama članka 107. Zakona koje propisuju način zasnivanja

radnoga odnosa radnika u školskim ustanovama. Načine uključivanja i obavljanja poslova pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika te uvjete koje moraju ispunjavati propisuje ministar pravilnikom.

Člankom 30. mijenja se članak 105. stavci 6., 15. i 16. Zakona. Stavak 6. propisuje da poslove učitelja predmetne nastave u osnovnoj školi može obavljati osoba koja je završila studijski program nastavničkog smjera odgovarajućeg nastavnog predmeta na razini diplomskog sveučilišnog studija ili integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija. Ako se na natječaj ne javi osoba koja ispunjava navedene uvjete poslove učitelja predmetne nastave u osnovnoj školi može obavljati osoba koja je završila studijski program odgovarajuće vrste na razini diplomskog sveučilišnog studija ili integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija ili specijalistički diplomski stručni studij odgovarajuće vrste te stekla potrebno pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičko obrazovanje s najmanje 55 ECTS-a (u daljnjemu tekstu: pedagoške kompetencije). Ako se na natječaj ne javi osoba koja ispunjava prethodno navedene uvjete poslove učitelja predmetne nastave u osnovnoj školi može obavljati osoba koja je završila preddiplomski sveučilišni ili stručni studij na kojem se stječe najmanje 180 ECTS bodova i stekla pedagoške kompetencije. Stavak 15. dopunjuje se riječima „te okvirni program/nacionalni kompetencijski standard za stjecanje pedagoških kompetencija“ te se tako propisuje da ministar nadležan za obrazovanju pravilnikom propisuje okvirni program/nacionalni kompetencijski standard za stjecanje pedagoških kompetencija. Stavkom 16. propisuje se da poslove tajnika može obavljati osoba koja je završila sveučilišni diplomski studij pravne struke ili specijalistički diplomski stručni studij javne uprave, ako se na natječaj ne javi osoba koja je završila sveučilišni diplomski studij pravne struke ili osoba koja je završila preddiplomski stručni studij upravne struke ako se na natječaj ne javi prethodno navedene osobe.

Člankom 31. mijenja se članak 106. stavak 4. Zakona, tako da se njime propisuje kako će osobi u radnom odnosu u školskoj ustanovi koja je pravomoćno osuđena za neko od kaznenih djela iz članka 106. stavaka 1. i 2. Zakona, školska ustanova kao poslodavac otkazati ugovor o radu bez obveze pridržavanja propisanoga ili ugovorenoga otkaznog roka izvanrednim otkazom ugovora o radu, u roku od 15 dana od dana saznanja za pravomoćnu osudu, a nakon proteka tog roka redovitim otkazom ugovora o radu uvjetovanim skrivljenim ponašanjem radnika poslodavac će istodobno uz otkazivanje ugovora o radu od radnika zahtijevati da odmah prestane raditi tijekom otkaznog roka. Dosadašnja odredba propisivala je da osobi pravomoćno osuđenoj za neko od navedenih kaznenih djela školska ustanova može otkazati ugovor o radu izvanrednim otkazom ugovora o radu ili redovitim otkazom ugovora o radu uvjetovanim skrivljenim ponašanjem radnika, čime su školske ustanove bile u dvojbi kako tumačiti riječ može - na način koji im kao poslodavcima daje mogućnost odlučivanja hoće li ili neće radniku otkazati ugovor o radu ili da navedenim radnicima moraju otkazati ugovor o radu izvanrednim otkazom ili redovitim otkazom uvjetovanim skrivljenim ponašanjem radnika. Stavcima 1. i 2. istog članka Zakona onemogućeno je zasnivanje radnog odnosa u školskim ustanovama osobama pravomoćno osuđenim za neko od kaznenih djela koja su navedena u tim odredbama Zakona, a stavak 3. istog članka Zakona onemogućava zapošljavanje i osoba protiv kojih je još uvijek u tijeku kazneni postupak za neko od tih kaznenih djela. Stoga se i ovim izmjenama predlaže jasno propisivanje obveze otkazivanja ugovora o radu radnicima školskih ustanova koji su pravomoćno osuđeni za kaznena djela koja su propisana kao zapreka za rad u školskim ustanovama.

Člankom 32. mijenja se članak 110. stavak 1. Zakona radi usklađenja numeracije članaka.

Člankom 33. mijenja se članak 126. Zakona koji propisuje uvjete koje mora ispunjavati ravnatelj školske ustanove. Ravnatelj može biti osoba koja je završila studij odgovarajuće vrste za rad na radnome mjestu učitelja, nastavnika ili stručnoga suradnika u školskoj ustanovi u kojoj se imenuje za ravnatelja, a koji može biti: sveučilišni diplomski studij, integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij. Nadalje, ravnatelj mora ispunjavati ostale uvjete propisane člankom 106. Zakona te imati najmanje osam (8) godina staža osiguranja u školskim ili drugim ustanovama u sustavu obrazovanja ili u tijelima državne uprave nadležnim za obrazovanje, od čega najmanje pet (5) godina na odgojno-obrazovnim poslovima u školskim ustanovama. Osim osoba koje su završile neki od navedenih studija, za ravnatelja osnovne škole može biti imenovana i osoba koja je završila integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij za učitelje ili stručni četverogodišnji studij za učitelje kojim se stječe 240 ECTS bodova. Osim osobe koja je završila neki od studija iz stavka 1. podstavka 1. ili stavka 2. ovoga članka, ravnateljem osnovne škole može biti imenovana osoba koja je danom stupanja na snagu ovoga Zakona zatečena na mjestu ravnatelja, a koja ne ispunjava uvjete za ravnatelja propisane stavkom 1. podstavkom 1. ili stavkom 2. ovoga članka, ako dužnost ravnatelja obavlja najmanje dva uzastopna mandata. U sustavu osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja manji je broj ravnatelja koji će brzo steći uvjete za mirovinu, a koji su imenovani nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 92/10.) te po završetku mandata nemaju pravo povratka na svoje radno mjesto. Većina tih ravnatelja do danas nije imala mogućnost steći višu razinu obrazovanja (npr. učitelji predmetne nastave koji su završili pedagošku akademiju, odnosno stekli tadašnju VŠS) jer na fakultetima u Republici Hrvatskoj ne postoje studijski programi koji bi im to omogućili.

Člankom 34. dopunjuje se Zakon novim člankom 126.a kojim se propisuje da ravnatelj školske ustanove mora imati i licencijsku za rad ravnatelja.

Člankom 35. mijenja se članak 130.a točka 5. Zakona radi usklađivanja s novom terminologijom iz propisa radnog prava.

Člankom 36. dopunjuje se članak 131. Zakona stavcima 4. i 5. koji propisuju da osoba imenovana za vršitelja dužnosti ravnatelja sklapa sa školskim odborom ugovor o radu na određeno vrijeme za razdoblje u kojem će obavljati poslove vršitelja dužnosti ravnatelja. Ako osoba imenovana za vršitelja dužnosti ravnatelja ima ugovor o radu na neodređeno vrijeme za poslove učitelja, nastavnika, odnosno stručnog suradnika u školskoj ustanovi, na zahtjev te osobe ugovor o radu mirovat će za razdoblje u kojem će obavljati poslove vršitelja dužnosti ravnatelja.

Člankom 37. briše se članak 138. stavak 3. Zakona koji propisuje da učenik na kraju prvog polugodišta dobiva pisano izvješće o postignutom uspjehu iz nastavnih predmeta i o vladanju i usklađuje se numeracija stavaka.

Člankom 38. mijenjaju se odredbe članka 140. stavaka 2. i 4. Zakona, tako da se propisuje da je Ministarstvo voditelj zbirke podataka i korisnik osobnih podataka sadržanih u evidencijama iz e-Matice, a voditelj zbirke podataka za pojedinu ustanovu je pojedinačna školska ustanova. Obveze i načine te rokove za unošenje podataka u e-Maticu, ovlaštenja za pristup i korištenje podataka te sigurnost i način razmjene podataka propisuje ministar pravilnikom.

Člankom 39. mijenja se članak 149. Zakona kojim se propisuje da nadzor nad stručno-pedagoškim radom ravnatelja kao stručnoga voditelja ustanove i odgojno-obrazovnih radnika obavljaju tijela određena zakonom ili drugim propisom utemeljenim na zakonu.

Člankom 40. brišu se odredbe članka 159. Zakona koje propisuju da će osoba imenovana za ravnatelja školske ustanove sukladno odredbama Zakona o osnovnom školstvu (Narodne novine, br. 59/90, 26/93, 27/93, 29/94, 7/96, 59/2001, 114/2001 i 76/2005.) i Zakona o srednjem školstvu (Narodne novine, br. 19/92, 26/93, 27/93, 50/95, 59/2001, 114/2001 i 81/2005), koja se na dan stupanja na snagu ovoga Zakona zatekne na dužnosti ravnatelja, nastaviti obnašati tu dužnost do isteka mandata, a najkasnije do stupanja na snagu odredbi članka 126. ovoga Zakona, da osobi koja je nakon stupanja na snagu ovoga Zakona imenovana za ravnatelja školske ustanove, a koja se na dan stupanja na snagu odredbi članka 126. ovoga Zakona zatekne na dužnosti ravnatelja, mandat ravnatelja prestaje danom stupanja na snagu odredbi članka 126. ovoga Zakona; da navedenim osobama prestankom mandata prestaje i ugovor o radu ravnatelja; da su školski odbori od 1. siječnja 2015. do 1. veljače 2015. dužni započeti natječajne postupke za imenovanje ravnatelja u skladu s odredbama članka 126. ovoga Zakona te da će do završetka natječajnih postupaka za imenovanje ravnatelja poslove ravnatelja obavljati vršitelji dužnosti ravnatelja.

Članak 41. stavak 1. propisuje da će osoba zatečena na dužnosti ravnatelja na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, koja je imenovana za ravnatelja školske ustanove nakon 24. srpnja 2010. godine, odnosno nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 92/2010), nastaviti obnašati tu dužnost do isteka mandata, osim u slučaju kada joj prije isteka mandata ugovor o radu ravnatelja prestaje sukladno članku 130.a točki 3. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, na kraju školske godine u kojoj je navršila šezdeset pet godina života i petnaest godina mirovinskoga staža. Stavak 2. propisuje da će osoba koja je imenovana za ravnatelja školske ustanove prije 24. srpnja 2010. godine, odnosno prije stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 92/2010), nastaviti obnašati tu dužnost do isteka mandata, a ugovor o radu prestaje joj protekom roka od četiri mjeseca od dana isteka mandata odnosno sporazumom ili prihvatom ponude za sklapanje ugovora o radu temeljem posredovanja putem ureda državne uprave, odnosno gradskog ureda iz članka 107. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj školi ako je sporazum ili ponuda prihvaćena prije isteka 4 mjeseca po isteku mandata. Stavkom 3. osoba iz stavka 1. i stavka 2. ovog članka kojoj je istekao mandat, ima pravo biti prijavljena uredu državne uprave, odnosno Gradskom uredu iz članka 107. stavka 6. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi koji vodi evidenciju o radnicima za kojima je prestala potreba te joj ne pripada niti jedno drugo pravo osnovom prestanka ugovora o radu na temelju ovog Zakona, drugog propisa ili kolektivnog ugovora.

Članak 42. stavak 1. propisuje da će pravilnike i programe propisane ovim Zakonom ministar donijeti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Stavak 2. propisuje da će do stupanja na snagu pravilnika koji će propisati uvjete i načine nastavka obrazovanja za višu razinu kvalifikacije, način i rokove polaganja razlikovnih, odnosno dopunskih ispita utvrđivati nastavničko vijeće. Stavak 3. propisuje da će se do stupanja na snagu pravilnika iz članka 23. ovoga Zakona primjenjivati pedagoške mjere sukladno odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, br. 87/2008, 86/2009, 92/2010, 105/2010 - ispravak, 90/2011, 16/2012, 86/2012 i 94/2013).

Članak 43. propisuje da su školske ustanove dužne uskladiti odredbe statuta i drugih općih akata s odredbama ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana njegovog stupanja na snagu. Do usklađivanja, primjenjivat će se važeći opći akti škole, osim odredbi koje su u suprotnosti sa ovim Zakonom.

Članak 44. propisuje da ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama, osim odredbe članka 34. ovoga Zakona, koja stupa na snagu 1. siječnja 2017. godine.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 1.a

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose sljedeće direktive Europske unije:

- Direktiva 2008/115/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupanjima država članica u vezi s vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je boravak nezakonit (SL L 348, 24. 12. 2008.),
- Direktiva 77/486/EEZ Vijeća od 25. srpnja 1977. o obrazovanju djece radnika migranata (SL 31977L0486, 25. 7. 1977.).

Članak 9.

- (1) Mrežom školskih ustanova utvrđuju se školske ustanove koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja na području za koje se mreža utvrđuje, sa svim njihovim objektima u kojima se provodi odgoj i obrazovanje, područja na kojima se može osnovati školska ustanova te programi obrazovanja koje školske ustanove mogu ostvarivati, uključujući i posebne programe za učenike s teškoćama iz članka 65. stavka 1. ovog Zakona.
- (2) Mreža iz stavka 1. ovog članka mora udovoljiti zahtjevima dostupnosti i racionalnog ustroja upisnih područja, odnosno školskih ustanova i programa odgoja i obrazovanja.
- (3) Dostupnost iz stavka 2. ovog članka podrazumijeva mogućnost redovitog odgoja i obrazovanja u osnovnoj školi, odnosno školskom objektu ili ustanovi primjereno udaljenom od mjesta stanovanja, uz prometnu povezanost koja ne ugrožava sigurnost učenika.
- (4) Dostupnost iz stavka 2. ovog članka podrazumijeva mogućnost srednjeg odgoja i obrazovanja učeniku korištenjem svakodnevnog prijevoza ili smještajem u učeničkom domu.
- (5) Racionalni ustroj školskih ustanova iz stavka 2. ovog članka podrazumijeva optimalnu iskoristivost postojećih školskih kapaciteta.

Članak 10.

- (1) Mrežu iz članka 9. stavka 1. ovog Zakona za svoje područje predlažu osnivači.
- (2) Ministarstvo na temelju prijedloga osnivača, izrađuje prijedlog mreže iz članka 9. stavka 1. ovog Zakona za područje Republike Hrvatske.
- (3) Mrežu za područje Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva iz stavka 2. ovog članka, donosi Vlada Republike Hrvatske.

Članak 22.

- (1) Pravo upisa u prvi razred srednje škole imaju svi kandidati nakon završenog osnovnog obrazovanja, pod jednakim uvjetima u okviru broja utvrđenog odlukom o upisu.
- (2) Redoviti učenici upisuju prvi razred srednje škole u dobi do 17 godina, a iznimno do 18 godina uz odobrenje školskog odbora.
- (3) Izbor kandidata za upis u srednju školu zasniva se na:

- uspjehu u prethodnom obrazovanju i
- sposobnosti i sklonosti učenika, ovisno o vrsti srednje škole.
- (4) Odluku o upisu za svaku školsku godinu na prijedlog srednje škole i uz suglasnost osnivača donosi ministar.
- (5) Elemente i kriterije za izbor kandidata prema stavku 1. ovog članka za sve vrste srednjih škola propisuje ministar.
- (6) Natječaj za upis učenika u prvi razred srednja škola objavljuje u dnevnom tisku, a natječaj obvezno sadrži:
  - program obrazovanja u koji se učenik upisuje,
  - broj učenika koji se mogu upisati prema odluci o upisu,
  - uvjete upisa, potrebnu dokumentaciju i kriterije za izbor kandidata,
  - način i postupak provođenja natječaja.

Članak 23.

- (1) Redoviti učenik srednje škole može tijekom obrazovanja promijeniti upisani program.
- (2) Promjena programa može se uvjetovati polaganjem razlikovnih i/ili dopunskih ispita.
- (3) Sadržaj razlikovnih, odnosno dopunskih ispita te načine i rokove polaganja ispita utvrđuje nastavničko vijeće.

Članak 24.

- (1) Učenik koji je stekao nižu stručnu spremu ima pravo steći srednju školsku ili stručnu spremu nastavljanjem obrazovanja ili polaganjem ispita.
- (2) Učenik iz stavka 1. ovoga članka, kao i učenik koji je završio obrazovni program u trajanju od tri godine, može u roku od godine dana od dana završetka strukovnog programa nastaviti školovanje u statusu redovitog učenika.
- (3) Ostvarivanje prava iz stavka 1. i 2. ovoga članka uvjetuje se polaganjem razlikovnih, odnosno dopunskih ispita, a način i rokove polaganja ispita utvrđuje nastavničko vijeće.

Članak 25.

- (1) Učenik prelazi iz jedne škole u drugu koja ostvaruje isti obrazovni program najkasnije do 31. ožujka tekuće školske godine.
- (2) Škola iz koje učenik odlazi izdaje prijepis ocjena i ispisuje učenika u roku od sedam dana od dana primitka obavijesti o upisu učenika u drugu školu.
- (3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ako se učenik preseli iz jednog mjesta u drugo, škola koja ostvaruje isti obrazovni program u drugome mjestu dužna je upisati učenika i nakon 31. ožujka tekuće školske godine.
- (4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, škola je dužna upisati učenika i nakon 31. ožujka tekuće školske godine ako je učeniku izrečena pedagoška mjera preseljenja u drugu školu sukladno članku 84. ovoga Zakona.
- (5) Ako učenik prekine srednje obrazovanje, škola ga može upisati ako prekid obrazovanja nije bio dulji od dvije školske godine, o čemu odluku donosi nastavničko vijeće.

Članak 27.

- (1) Nastavnim planom i programom utvrđuje se tjedni i godišnji broj nastavnih sati za obvezne i izborne nastavne predmete, međupredmetne i/ili interdisciplinarne sadržaje

- i/ili module, njihov raspored po razredima, tjedni broj nastavnih sati, godišnji broj sati te ciljevi, zadaće i sadržaji svakog nastavnog predmeta.
- (2) Izborni predmeti obvezni su tijekom cijele školske godine za sve učenike koji se za njih opredijele, a učenik bira izborni predmet ili izborne predmete na početku školske godine.
  - (3) Učenik može prestati pohađati izborni predmet nakon pisanog zahtjeva i obrazloženja roditelja učenika i učenika učiteljskom vijeću ili nastavničkom vijeću do početka školske godine pod uvjetom da obveznu satnicu zamijeni drugim izbornim predmetom ili aktivnošću u školi.
  - (4) Međupredmetni i/ili interdisciplinarni sadržaji i/ili moduli mogu se ostvarivati u svim nastavnim predmetima i programima u koje je učenik uključen, a mogu se ostvarivati i kao posebni programi ili predmeti koje donosi ministar, ali uz obvezu propisivanja načina njihovog provođenja
  - (5) Nastavni plan i program osnovne škole sadrži obvezne i izborne predmete te međupredmetne i/ili interdisciplinarne sadržaje i/ili module.
  - (6) Nastavni plan i program gimnazija sadrži zajednički, izborni i fakultativni dio te međupredmetne i/ili interdisciplinarne sadržaje i/ili module.
  - (7) Nastavni plan i program strukovnih škola sadrži zajednički općeobrazovni, posebni stručni i fakultativni dio te međupredmetne i/ili interdisciplinarne sadržaje i/ili module.
  - (8) U zajedničkom općeobrazovnom i posebnom stručnom dijelu nastavnog plana i programa nalaze se i izborni predmeti od kojih učenik bira jedan ili više predmeta prema svojim interesima i sklonostima.
  - (9) Zajednički dio nastavnog plana i programa gimnazije sadrži nastavne predmete koji su obvezni za sve učenike određene vrste programa, a izborni dio obuhvaća predmete od kojih učenik obvezno bira jedan ili više nastavnih predmeta prema svojim sklonostima.
  - (10) Zajednički općeobrazovni dio nastavnog plana i programa za stjecanje srednje i niže stručne spreme sadrži općeobrazovne predmete koji su zajednički i obvezni za određenu razinu obrazovanja, a posebni stručni dio nastavnog plana i programa sadrži strukovne predmete (strukovno-teorijske predmete i praktičnu nastavu) koji su vezani za određeno zanimanje.
  - (11) Fakultativni dio nastavnog plana i programa u srednjoj školi obuhvaća nastavne predmete, odnosno nastavne sadržaje kojima se zadovoljavaju interesi učenika u skladu s mogućnostima škole te sadržaje i oblike slobodnih aktivnosti. Ako se učenik srednje škole opredijeli za fakultativni predmet, dužan ga je pohađati tijekom nastavne godine.
  - (12) Nastavne planove i programe obveznih, izbornih i programa međupredmetnih i/ili interdisciplinarnih sadržaja i/ili modula iz ovoga članka donosi ministar odlukom, a fakultativni dio srednja škola.

Članak 27.a

- (1) Strani jezik koji se počinje učiti u prvom razredu osnovne škole prvi je strani jezik do kraja osnovnog obrazovanja.
- (2) Učenik koji radi prelaska u drugu osnovnu školu nastavlja školovanje u osnovnoj školi koja ne izvodi nastavu stranog jezika koju je učenik do prelaska u tu školu pohađao, osnovna škola u kojoj učenik nastavlja školovanje dužan je učeniku omogućiti promjenu stranog jezika koji će biti prvi strani jezik ili mu omogućiti pohađanje stranog jezika u drugoj osnovnoj školi.

- (3) Ako učenik pohađa strani jezik u drugoj osnovnoj školi, ta je škola dužna osnovnoj školi u koju je učenik upisan dostaviti zaključnu ocjenu radi upisa u pedagošku dokumentaciju.
- (4) Uvjete i način pohađanja nastave stranog jezika u drugoj osnovnoj školi utvrđuje škola uz suglasnost ureda državne uprave, odnosno Gradskog ureda i roditelja učenika.
- (5) Ako učenik u osnovnoj školi ponavlja razred, škola mu je dužna omogućiti učenje stranog jezika koji mu je bio prvi strani jezik.

Članak 28.

- (1) Škola radi na temelju školskog kurikulumuma i godišnjeg plana i programa rada, a učenički dom na temelju godišnjeg plana i programa rada.
- (2) Školski kurikulum utvrđuje dugoročni i kratkoročni plan i program škole s izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima, a donosi se na temelju nacionalnog kurikulumuma i nastavnog plana i programa.
- (3) Školski kurikulum određuje nastavni plan i program izbornih predmeta, izvannastavne i izvanškolske aktivnosti i druge odgojno-obrazovne aktivnosti, programe i projekte prema smjernicama hrvatskog nacionalnog obrazovnog standarda.
- (4) Školskim kurikulumom se utvrđuje:
  - aktivnost, program i/ili projekt
  - ciljevi aktivnosti, programa i/ili projekta
  - namjena aktivnosti, programa i/ili projekta
  - nositelji aktivnosti, programa i/ili projekta i njihova odgovornost
  - način realizacije aktivnosti, programa i/ili projekta
  - vremenik aktivnosti, programa i/ili projekta
  - detaljan troškovnik aktivnosti, programa i/ili projekta
  - način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja.
- (5) Školski kurikulum donosi školski odbor do 15. rujna tekuće školske godine na prijedlog učiteljskog, odnosno nastavničkog vijeća.
- (6) Školski kurikulum mora biti dostupan svakom roditelju i učeniku u pisanom obliku.
- (7) Smatra se da je školski kurikulum dostupan svakom roditelju i učeniku u pisanom obliku, ako je objavljen na mrežnim stranicama škole.
- (8) Godišnji plan i program rada donosi se na osnovi nastavnog plana i programa i školskog kurikulumuma, a donosi ga školski, odnosno domski odbor do 30. rujna tekuće školske godine.
- (9) Godišnjim planom i programom rada školske ustanove utvrđuje se mjesto, vrijeme, način i izvršitelji poslova, a sadrži u pravilu:
  - podatke o uvjetima rada,
  - podatke o izvršiteljima poslova,
  - godišnji kalendar rada,
  - podatke o dnevnoj i tjednoj organizaciji rada,
  - tjedni i godišnji broj sati po razredima i oblicima odgojno-obrazovnog rada,
  - planove rada ravnatelja, učitelja, odnosno nastavnika te stručnih suradnika,
  - planove rada školskog, odnosno domskog odbora i stručnih tijela,
  - plan stručnog osposobljavanja i usavršavanja, u skladu s potrebama škole,
  - podatke o ostalim aktivnostima u funkciji odgojno-obrazovnog rada i poslovanja školske ustanove.

Članak 30.a

- (1) Škola može izvoditi međunarodni nastavni plan i program i/ili kurikulum na stranom jeziku na temelju rješenja Ministarstva, protiv kojeg nezadovoljna strana može podnijeti tužbu Upravnom sudu.
- (2) Međunarodnim nastavnim planom i programom i/ili kurikulumom iz stavka 1. ovoga članka smatra se standardizirani program međunarodne organizacije ili institucije koji se provodi i u drugim državama.
- (3) Na kraju srednjoškolskog obrazovanja po međunarodnom nastavnom planu i programu i/ili kurikulumu nadležna međunarodna organizacija ili institucija izdaje učeniku javnu ispravu kojom se dokazuje završetak srednjoškolskog obrazovanja.

Članak 48.

- (1) Školska godina počinje 1. rujna, a završava 31. kolovoza i ima dva polugodišta.
- (2) Tijekom školske godine učenici imaju pravo na zimski, proljetni i ljetni odmor.
- (3) Odgojno-obrazovni rad ostvaruje se u pravilu u najmanje 175 nastavnih dana, odnosno u 35 nastavnih tjedana, a za učenike završnih razreda srednjih škola u najmanje 160 nastavnih dana, odnosno 32 nastavna tjedna.
- (4) Nastavnu godinu, odnosno početak i završetak nastave, broj radnih dana i odmora učenika za svaku školsku godinu propisuje ministar odlukom.

Članak 53.

- (1) Razredni odjel sastavlja se od učenika istog razreda, a u srednjoj školi, u pravilu, prema istom programu obrazovanja.
- (2) U osnovnoj školi može se sastaviti i kombinirani razredni odjel od učenika razredne nastave, a iznimno, uz prethodnu suglasnost Ministarstva, i za učenike predmetne nastave.
- (3) Način organiziranja nastave u obrtničkim školama i praktične nastave u strukovnim školama propisuje ministar.

Članak 58.

- (1) Školski ili domski odbor u suradnji s učiteljskim, odnosno nastavničkim, odnosno odgajateljskim vijećem donosi etički kodeks neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti u školskoj ustanovi.
- (2) Školski ili domski odbor u suradnji s učiteljskim, odnosno nastavničkim, odnosno odgajateljskim vijećem, vijećem učenika i vijećem roditelja donosi kućni red.
- (3) Kućnim se redom utvrđuju:
  - pravila i obveze ponašanja u školskoj ustanovi, unutarnjem i vanjskom prostoru,
  - pravila međusobnih odnosa učenika,
  - pravila međusobnih odnosa učenika i radnika,
  - radno vrijeme,
  - pravila sigurnosti i zaštite od socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja, diskriminacije, neprijateljstva i nasilja i
  - način postupanja prema imovini.

Članak 69.

- (1) Osnivač je dužan organizirati prijevoz učenicima razredne nastave (1. - 4. razred) koji imaju adresu stanovanja udaljenu od škole najmanje tri kilometra.
- (2) Osnivač je dužan organizirati prijevoz učenicima predmetne nastave (5. - 8. razred) koji imaju adresu stanovanja udaljenu od škole najmanje pet kilometara.
- (3) Brisani.

- (4) Za učenike s teškoćama iz članka 65. stavka 1. ovog Zakona osigurava se prijevoz bez obzira na udaljenost i prijevoz pratitelja kada je zbog vrste i stupnja teškoća pratitelj potreban, a sukladno rješenju o primjerenom obliku školovanja.
- (5) Ako se učenik osnovne škole iz stavka 1. i 2. ovog članka upiše u školu izvan upisnog područja, osnivač nije dužan snositi troškove prijevoza učenika.
- (6) Ako se učenik iz stavka 5. ovog članka ne upiše u školu sukladno aktu tijela državne uprave, osnivač nije dužan snositi troškove prijevoza učenika.

Članak 73.

- (1) Na osnovi praćenja i ocjenjivanja tijekom nastavne godine zaključnu ocjenu iz nastavnog predmeta utvrđuje učitelj, odnosno nastavnik nastavnog predmeta, a ocjenu iz vladanja razrednik.
- (2) Uspjeh učenika i zaključna ocjena za svaki nastavni predmet utvrđuje se javno u razrednom odjelu, odnosno obrazovnoj skupini na kraju nastavne godine.
- (3) U slučaju izbivanja ili spriječenosti učitelja, odnosno nastavnika određenog nastavnog predmeta, odnosno razrednika, ocjenu utvrđuje razredno vijeće na prijedlog učitelja, odnosno nastavnika ili stručnog suradnika kojeg odredi ravnatelj.

Članak 75.

- (1) Na popravni ispit se upućuje učenik od četvrtog do osmog razreda osnovne škole i učenik srednje škole, ako na kraju nastavne godine ima ocjenu nedovoljan (1) iz najviše dva nastavna predmeta.
- (2) Popravni ispit se polaže pred ispitnim povjerenstvom u dva ispitna roka, u osnovnoj školi krajem lipnja i krajem kolovoza, a u srednjoj školi prvi se popravni ispitni rok utvrđuje najranije 15 dana nakon završetka nastave.
- (3) Iznimno od stavka 2. ovog članka učenik koji je na kraju nastavne godine ocijenjen iz praktične nastave ocjenom nedovoljan (1) polaže popravni ispit u jednom ispitnom roku, nakon dopunjene ili ponovljene praktične nastave.
- (4) Članove ispitnog povjerenstva imenuje ravnatelj.
- (5) Način polaganja popravnih ispita i ispitni rokovi uređuju se statutom škole.

Članak 76.

- (1) Učenik ili roditelj koji nije zadovoljan zaključnom ocjenom iz pojedinog nastavnog predmeta ima pravo u roku od dva dana od dana priopćenja ocjene podnijeti zahtjev učiteljskom, odnosno nastavničkom vijeću radi preispitivanja ocjene.
- (2) Učenik ima pravo na polaganje ispita pred povjerenstvom ako i nakon preispitivanja ocjene nije zadovoljan ocjenom.
- (3) Učenik ili roditelj može podnijeti zahtjev za polaganjem ispita pred povjerenstvom, u roku od dva dana od priopćenja odluke učiteljskog, odnosno nastavničkog vijeća.

- (4) Povjerenstvo čine tri člana koje određuje učiteljsko, odnosno nastavničko vijeće, a ocjena povjerenstva je konačna.
- (5) Način polaganja ispita pred povjerenstvom uređuje se statutom škole.

Članak 78.

- (1) Iznimno od odredbe članka 72. stavka 4. ovog Zakona, u viši razred može prijeći učenik od prvog do trećeg razreda osnovne škole koji je na kraju nastavne godine iz jednog nastavnog predmeta ocijenjen ocjenom nedovoljan (1).
- (2) Učenik iz stavka 1. ovog članka ne može prijeći dva puta u viši razred ako ima ocjenu nedovoljan iz istog predmeta.
- (3) Odluku o prelasku iz stavka 1. ovog članka donosi učiteljsko vijeće na prijedlog razrednika.
- (4) Učeniku koji je prešao u viši razred osnovne škole sukladno stavku 1. ovog članka priznaje se da je završio razred.

Članak 79.

- (1) Tijekom srednjeg obrazovanja učenik može dva puta ponavljati razred, a isti razred može ponavljati samo jedanput.
- (2) Iznimno, učenik koji pohađa program za stjecanje niže stručne spreme može ponavljati razred samo jedanput.
- (3) Iznimno, ako je tako određeno posebnim propisom, učenik može pohađati svaki razred dva puta.
- (4) Ako se učenik ispiše iz srednje škole prije završetka tekuće školske godine i ne stekne razrednu svjedodžbu, u sljedećoj školskoj godini može upisati isti razred drugi put u istom ili drugom obrazovnom programu.

Članak 84.

- (1) Pedagoške mjere zbog povreda dužnosti, neispunjavanja obveza i nasilničkog ponašanja u osnovnoj školi su opomena, ukor, strogi ukor, odgojno-obrazovni tretman produženog stručnog postupka i preseljenje u drugu školu.
- (2) Pedagoške mjere zbog povreda dužnosti, neispunjavanja obveza i nasilničkog ponašanja u srednjoj školi su opomena, ukor, opomena pred isključenje, odgojno-obrazovni tretman produženog stručnog postupka i isključenje iz srednje škole.
- (3) Pedagoške mjere zbog povreda dužnosti i neispunjavanja obveza iz stavka 1. i 2. ovog članka izriču se za tekuću nastavnu godinu, osim mjere preseljenja u drugu školu koja se izriče ili za tekuću školsku godinu ili za trajanja osnovnog obrazovanja.
- (4) Učenik koji je isključen ima pravo polagati razredni ispit.
- (5) Pedagošku mjeru opomene izriče razrednik, ukora razredno vijeće, strogog ukora učiteljsko vijeće, opomene pred isključenje i odgojno-obrazovnog tretmana produženog stručnog postupka učiteljsko, odnosno nastavničko vijeće, preseljenja u drugu školu učiteljsko vijeće, a isključenja iz škole ravnatelj.
- (6) Do okončanja postupka izricanja mjere isključenja iz srednje škole ravnatelj može trenutačno udaljiti učenika iz odgojno-obrazovnog procesa.
- (7) Škole su dužne provoditi pedagoške mjere poštujući učenikovu mentalnu i socijalnu zrelost, opće stanje, osjetljivost i druge okolnosti koje utječu na njegov razvoj. Pored odlučnih činjenica utvrđuju se sve činjenice učenikovog razvoja, obiteljskih i drugih okolnosti u kojima živi te sve druge važne okolnosti.

Članak 86.

- (1) Roditelj učenika osnovne škole, odnosno učenik srednje škole i njegov roditelj imaju pravo žalbe na izrečenu pedagošku mjeru.
- (2) O žalbi na izrečenu pedagošku mjeru opomene odlučuje razredno vijeće, ukora učiteljsko, odnosno nastavničko vijeće, strogog ukora, preseljenja u drugu školu, opomene pred isključenje i odgojno-obrazovnog tretmana produženog stručnog postupka ravnatelj, a isključenja iz škole Ministarstvo.
- (3) Uvjete, način i postupak izricanja pedagoških mjera iz članka 84. ovog Zakona, osim mjere odgojno-obrazovnog tretmana produženog stručnog postupka, uređuje škola statutom.
- (4) Način provođenja mjere odgojno-obrazovnog tretmana produženog stručnog postupka, propisuje ministar.

Članak 90.

- (1) Školska ustanova osniva se aktom o osnivanju sukladno odredbama ovog Zakona i odredbama Zakona o ustanovama.
- (2) Osnivači osnovne škole mogu biti:
  - Republika Hrvatska,
  - jedinica lokalne samouprave,
  - jedinica područne (regionalne) samouprave,
  - druga pravna ili fizička osoba.
- (3) Osnivači srednje škole i učeničkog doma mogu biti:
  - Republika Hrvatska,
  - jedinica područne (regionalne) samouprave,
  - druga pravna ili fizička osoba.
- (4) Osnivač je dužan prije osnivanja školske ustanove, kao i prije donošenja odluke o statusnoj promjeni, pribaviti prethodno pozitivno mišljenje Ministarstva o opravdanosti osnivanja školske ustanove, a uzimajući u obzir programsku opravdanost, zahtjeve dostupnosti, racionalnosti i drugih relevantnih pokazatelja opravdanosti osnivanja školske ustanove.

Članak 91.

- (1) Akt o osnivanju školske ustanove mora sadržavati odredbe o:
  - podatke o tvrtki, nazivu, odnosno imenu te sjedištu, odnosno prebivalištu osnivača,
  - nazivu i sjedištu ustanove,
  - djelatnosti ustanove,
  - tijelima ustanove i upravljanju,
  - stručnim zaposlenicima potrebnim za izvođenje nastavnog programa,
  - osiguranju prostora, nastavnih sredstava i pomagala,
  - načinu raspolaganja viškom prihoda,
  - pokrivanju manjka prihoda ustanove,
  - ograničenjima glede stjecanja, opterećivanja i otuđivanja nekretnina i druge imovine ustanove,
  - međusobnim pravima i obvezama osnivača i ustanove,

- sredstvima koja su ustanovi potrebna za osnivanje i početak rada te načinu njihovog pribavljanja ili osiguranja,
  - privremenom ravnatelju ustanove,
  - općim aktima ustanove.
- (2) Osnivač školske ustanove podnijet će Ministarstvu zahtjev radi dobivanja rješenja kojim se ocjenjuje da je osnivački akt sukladan zakonu.
- (3) Ako osnivač promijeni naziv ili sjedište školske ustanove ili mijenja, odnosno dopunjuje djelatnost, odnosno ako se promijeni osnivač dužan je izvršiti izmjene osnivačkog akta te podnijeti zahtjev iz stavka 2. ovog članka.

Članak 92.

- (1) Školska ustanova može započeti s radom nakon što je pribavila rješenje o početku rada.
- (2) Rješenje iz stavka 1. ovog članka Ministarstvo će donijeti ako školska ustanova ispunjava sljedeće uvjete za izvođenje nastavnog plana i programa:
- potreban broj stručnih osoba,
  - odgovarajući prostor i opremu,
  - tehničke, zdravstvene i ekološke uvjete.
- (3) Privremeni ravnatelj školske ustanove podnosi Ministarstvu zahtjev za početak rada najkasnije tri mjeseca prije planiranog početka rada škole, a uz zahtjev za početak rada prilaže se:
- privremeni statut,
  - popis stručnih osoba potrebnih za izvođenje programa obrazovanja,
  - podaci o prostoru i opremi te načinu njihova osiguranja,
  - dokaze o ispunjenosti tehničkih, zdravstvenih i ekoloških uvjeta za obavljanje djelatnosti,
  - mišljenje nadležne međunarodne udruge, odnosno organizacije, ako škola radi po međunarodnom programu ili programu alternativne škole,
  - dokaze o ispunjavanju uvjeta utvrđenih posebnim propisima ako srednja škola provodi program nautičkog ili brodstrojarskog smjera.
- (4) Postupak utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za početak rada školske ustanove provodi se prema odredbama Zakona o općem upravnom postupku, a provodi ga stručno povjerenstvo koje imenuje Ministarstvo.
- (5) Školska ustanova upisuje se u sudski registar nakon donošenja rješenja iz stavka 1. ovog članka.
- (6) Školska ustanova mora započeti s radom koji joj je odobren najkasnije dvije godine nakon izdavanja rješenja iz stavka 2. ovoga članka.
- (7) Ukoliko školska ustanova ne započne s radom u roku iz stavka 6. ovoga članka, Ministarstvo će po službenoj dužnosti rješenje iz stavka 6. ovoga članka staviti izvan snage.
- (8) Ako se tijekom obavljanja djelatnosti promijeni sjedište školske ustanove, odnosno prostor u kojemu školska ustanova obavlja djelatnost ili dio djelatnosti, ili ako se djelatnost za koju je školska ustanova osnovana proširuje izvođenjem novih programa obrazovanja osnovnog ili srednjeg školstva, ili mijenja program obrazovanja, školska ustanova obvezna je podnijeti zahtjev za izdavanjem rješenja iz stavka 1. ovog članka.
- (9) Način i postupak utvrđivanja uvjeta za početak rada školske ustanove propisuje ministar.

Članak 96.

- (1) Republika Hrvatska može osnivačko pravo koje ima nad školskom ustanovom prenijeti na jedinicu područne (regionalne), odnosno lokalne samouprave.
- (2) Jedinica područne (regionalne), odnosno jedinica lokalne samouprave osnivačko pravo može ugovorom prenijeti na drugu jedinicu područne (regionalne), odnosno lokalne samouprave.

Članak 98.

- (1) Školska ustanova ima statut.
- (2) Statutom se pobliže određuje ustrojstvo, ovlasti i način odlučivanja tijela školske ustanove, izricanje pedagoških mjera te druga pitanja važna za obavljanje djelatnosti i poslovanje školske ustanove, sukladno zakonu i aktu o osnivanju.
- (3) Statut školske ustanove donosi školski, odnosno domski odbor uz prethodnu suglasnost osnivača.

Članak 99.

- (1) Radnici školskih ustanova su osobe koje u školskoj ustanovi imaju zasnovan radni odnos, a koje sudjeluju u odgojno-obrazovnom radu s učenicima kao i druge osobe potrebne za rad školske ustanove.
- (2) Način evidencije radnog vremena za radnike školskih ustanova iz stavka 1. ovoga članka, propisuje ministar.
- (3) Školska ustanova može na prijedlog osnivača, a uz suglasnost Ministarstva, osim osoba iz stavka 1. ovog članka angažirati i druge odgojno-obrazovne radnike za ispunjavanje posebnih potreba u odgojno-obrazovnom i nastavnom radu te specifičnih uvjeta u školskoj ustanovi.
- (4) Posebne potrebe u odgojno-obrazovnom radu u školskoj ustanovi odnose se na: rad s učenicima s teškoćama, rad s darovitim učenicima, rad s učenicima - pripadnicima nacionalnih manjina ili u drugim specifičnim uvjetima.
- (5) Suradnici u odgojno-obrazovnom i nastavnom radu koji sukladno potrebama školske ustanove pomažu odgojno-obrazovni i nastavni rad (volonteri, prevoditelji znakovnog jezika, pomoćni odgojno-obrazovni radnici), nisu samostalni nositelji odgojno-obrazovne i/ili nastavne djelatnosti.

Članak 105.

- (1) Uz opći uvjet za zasnivanje radnog odnosa, sukladno općim propisima o radu, osoba koja zasniva radni odnos u školskoj ustanovi mora ispunjavati i posebne uvjete za zasnivanje radnog odnosa.
- (2) Posebni uvjeti za zasnivanje radnog odnosa u školskoj ustanovi za osobe koje sudjeluju u odgojno-obrazovnom radu s učenicima jesu poznavanje hrvatskog jezika i latiničnog pisma u mjeri koja omogućava izvođenje odgojno-obrazovnog rada, odgovarajuću vrstu i razinu obrazovanja kojom su osobe stručno osposobljene za obavljanje odgojno-obrazovnog rada.
- (3) Poseban uvjet za zasnivanje radnog odnosa u školskoj ustanovi u kojoj se nastava izvodi na stranom jeziku za osobe koje sudjeluju u odgojno-obrazovnom radu s

- učenicima jesu i poznavanje stranog jezika na kojem se nastava izvodi u mjeri koja omogućava izvođenje nastave.
- (4) Dodatne posebne uvjete za zasnivanje radnog odnosa u školskoj ustanovi u kojoj se nastava izvodi prema alternativnom nastavnom programu može propisati škola ako su u vezi s alternativnim nastavnim programom prema kojem se nastava izvodi.
  - (5) Poslove učitelja razredne nastave može obavljati osoba koja je završila integrirani preddiplomski i diplomski studij za učitelje ili diplomski sveučilišni studij za učitelje ili stručni četverogodišnji studij za učitelje kojim se stječe 240 ECTS bodova ili četverogodišnji dodiplomski stručni studij kojim je stečena visoka stručna sprema u skladu s ranijim propisima.
  - (6) Poslove učitelja predmetne nastave u osnovnoj školi može obavljati osoba koja je završila diplomski sveučilišni studij odgovarajuće vrste ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij odgovarajuće vrste ili diplomski specijalistički stručni studij odgovarajuće vrste odnosno preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij na kojem se stječe najmanje 180 ECTS bodova i ima potrebno pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičko obrazovanje kojim se stječe 60 ECTS bodova (u daljnjem tekstu: pedagoške kompetencije) ako se na natječaj ne javi osoba koja je završila diplomski sveučilišni studij odgovarajuće vrste ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij odgovarajuće vrste.
  - (7) Poslove nastavnika predmetne nastave u srednjoj školi može obavljati osoba koja je završila diplomski sveučilišni studij odgovarajuće vrste ili diplomski specijalistički stručni studij odgovarajuće vrste i ima potrebne pedagoške kompetencije.
  - (8) Poslove strukovnog učitelja u srednjoj školi može obavljati osoba koja je završila preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij odgovarajuće vrste i ima pedagoške kompetencije.
  - (9) Poslove suradnika u nastavi može obavljati osoba koja ima odgovarajuću srednju stručnu sprema i ima pedagoške kompetencije.
  - (10) Poslove učitelja stručnih predmeta u osnovnom i srednjem glazbenom i plesnom školovanju kao i poslove strukovnog učitelja u srednjoj školi, može obavljati i osoba koja ima nižu razinu obrazovanja od razine propisane stavkom 6., 7. i 8. ovog članka ako ima najvišu razinu obrazovanja odgovarajuće vrste koja se može steći u tom području i ima pedagoške kompetencije.
  - (11) Nastavu vjeronauka u osnovnoj i srednjoj školi može izvoditi osoba koja ima razinu obrazovanja utvrđenu posebnim ugovorima.
  - (12) Poslove stručnog suradnika može obavljati osoba koja je završila diplomski sveučilišni studij odgovarajuće vrste i ima pedagoške kompetencije.
  - (13) Poslove odgajatelja može obavljati osoba koja je završila diplomski sveučilišni studij odgovarajuće vrste i ima pedagoške kompetencije.
  - (14) Ako se na natječaj ne javi osoba koja ispunjava uvjete iz ovog članka, radni odnos se može zasnovati s osobom koja ima odgovarajuću razinu i vrstu obrazovanja, a nema potrebne pedagoške kompetencije uz uvjet stjecanja tih kompetencija.
  - (15) Odgovarajuću vrstu obrazovanja učitelja, nastavnika i stručnih suradnika propisuje ministar.
  - (16) Poslove tajnika može obavljati osoba koja ima završen sveučilišni diplomski studij pravne, odnosno stručni studij upravne struke.

Članak 106.

- (1) Radni odnos u školskoj ustanovi ne može zasnovati osoba koja je pravomoćno osuđena za neko od kaznenih djela protiv života i tijela, protiv slobode i prava čovjeka

i građanina, protiv Republike Hrvatske, protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa, protiv braka, obitelji i mladeži, protiv imovine, protiv sigurnosti pravnog prometa i poslovanja, protiv pravosuđa, protiv vjerodostojnosti isprava, protiv javnog reda i protiv službene dužnosti, a koje je propisano Kaznenim zakonom (Narodne novine, br. 110/97., 27/98. - ispravak, 50/00. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 129/00., 51/01., 111/03., 190/03. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 105/04., 84/05. - ispravak, 71/06., 110/07., 152/08. i 57/11.).

- (2) Radni odnos u školskoj ustanovi ne može zasnovati osoba koja je pravomoćno osuđena za neko od kaznenih djela protiv života i tijela, protiv Republike Hrvatske, protiv pravosuđa, protiv javnog reda, protiv imovine, protiv službene dužnosti, protiv ćovječnosti i ljudskog dostojanstva, protiv osobne slobode, protiv spolne slobode, spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta, protiv braka, obitelji i djece, protiv zdravlja ljudi, protiv opće sigurnosti, protiv krivotvorenja, a koje je propisano Kaznenim zakonom (Narodne novine, br. 125/11. i 144/12.).
- (3) Radni odnos u školskoj ustanovi ne može zasnovati ni osoba protiv koje se vodi kazneni postupak za neko od kaznenih djela navedenih u stavku 1. i stavku 2. ovog ćlanka.
- (4) Ako osoba u radnom odnosu u školskoj ustanovi bude pravomoćno osuđena za neko od kaznenih djela iz stavka 1. i stavka 2. ovog ćlanka, školska ustanova kao poslodavac može otkazati ugovor o radu bez obveze poštivanja propisanog ili ugovorenog otkaznog roka izvanrednim otkazom ugovora o radu, u roku od 15 dana od dana saznanja za pravomoćnu osudu, a po proteku tog roka redovitim otkazom ugovora o radu uvjetovanim skrivljenim ponašanjem radnika, u kojem će slućaju poslodavac, istodobno uz otkazivanje ugovora o radu, od radnika zahtijevati da odmah prestane raditi tijekom otkaznog roka.
- (5) Ako školska ustanova kao poslodavac sazna da je protiv osobe u radnom odnosu u školskoj ustanovi pokrenut i vodi se kazneni postupak za neko od kaznenih djela iz stavka 1. i stavka 2. ovog ćlanka, udaljiti će osobu od obavljanja poslova do obustave kaznenog postupka, odnosno najduće do pravomoćnosti sudske presude, uz pravo na naknadu plaće u visini dvije trećine prosjećne mjesećne plaće koju je osoba ostvarila u tri mjeseca prije udaljenja od obavljanja poslova.
- (6) Ako je pravomoćnim rješanjem obustavljen kazneni postupak pokrenut protiv radnika ili je pravomoćnom presudom radnik oslobođen od odgovornosti, radniku će se vratiti obustavljeni dio plaće od prvog dana udaljenja.+

Ćlanak 110.

- (1) Osoba iz ćlanka 105. stavka 15. ovog Zakona, koja ima odgovarajuću razinu i vrstu obrazovanja i radno iskustvo u zanimanju za koje se školovala dulje od trajanja pripravnićkog staća, radni odnos na poslovima ućitelja, nastavnika i stručnog suradnika zasniva uz uvjet stjecanja pedagoških kompetencija na visokom ućilištu.
- (2) Osoba iz stavka 1. ovog ćlanka dućna je steći pedagoške kompetencije i poloćiti stručni ispit u roku od dvije godine od dana zasnivanja radnog odnosa.
- (3) Osobi iz stavka 1. ovog ćlanka stjecanje pedagoških kompetencija preduvjet je za polaganje stručnog ispita.
- (4) Osobi iz stavka 1. ovog ćlanka koja ne stekne pedagoške kompetencije i ne poloći stručni ispit u roku od dvije godine od dana zasnivanja radnog odnosa radni odnos prestaje istekom posljednjeg dana roka za stjecanje pedagoških kompetencija i polaganje stručnog ispita.

- (5) Osoba iz stavka 1. ovog članka koja nema radnog iskustva u zanimanju za koje se školovala zasniva radni odnos na poslovima učitelja, nastavnika i stručnog suradnika, kao pripravnik te se i na nju na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 108. ovog Zakona.

Članak 126.

Za ravnatelja može biti imenovana osoba koja:

- ima završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij za učitelje ili stručni četverogodišnji studij za učitelje kojim se stječe 240 ECTS bodova ili diplomski specijalistički stručni studij ili četverogodišnji dodiplomski stručni studij kojim je stečena visoka stručna sprema u skladu s ranijim propisima ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij za učitelje ili stručni četverogodišnji studij za učitelje kojim se stječe 240 ECTS bodova ili diplomski specijalistički stručni studij ili četverogodišnji dodiplomski stručni studij kojim je stečena visoka stručna sprema u skladu s ranijim propisima«.
- ispunjava uvjete za učitelja, nastavnika ili stručnog suradnika u školskoj ustanovi u kojoj se natječe za ravnatelja,
- ima najmanje 8 godina staža osiguranja u školskim ili drugim ustanovama u sustavu obrazovanja ili u tijelima državne uprave nadležnim za obrazovanje, od čega najmanje 5 godina na odgojno-obrazovnim poslovima u školskim ustanovama,
- ima licenciju za rad ravnatelja.

Članak 130.a

Ravnatelju školske ustanove ugovor o radu prestaje:

- 1) smrću ravnatelja školske ustanove,
- 2) istekom vremena na koje je sklopljen ugovor o radu na određeno vrijeme,
- 3) na kraju školske godine u kojoj ravnatelj školske ustanove navrší šezdeset pet godina života i petnaest godina mirovinskog staža,
- 4) sporazumom ravnatelja i školske ustanove,
- 5) dostavom pravomoćnog rješenja o priznanju prava na invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad,
- 6) otkazom školske ustanove.

Članak 131.

- (1) Vršitelj dužnosti ravnatelja imenuje se u slučajevima propisanim Zakonom o ustanovama te u drugim slučajevima kada ustanova nema ravnatelja.
- (2) Za vršitelja dužnosti ravnatelja može biti imenovana osoba koja ispunjava uvjete za učitelja, nastavnika odnosno stručnog suradnika.
- (3) Ako se u natječajnom postupku za ravnatelja ne izvrši izbor zbog uskrate prethodne suglasnosti iz članka 127. ovog Zakona, osoba kojoj je suglasnost uskraćena ne može biti imenovana za vršitelja dužnosti ravnatelja.

Članak 138.

- (1) U školskim se ustanovama vodi pedagoška dokumentacija i evidencija o učenicima, praćenju nastave i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada, upisu i ispisu učenika, ocjenjivanju i uspjehu učenika, pedagoškim mjerama i ispitima (obavijest o

ostvarenim rezultatima na kraju prvog polugodišta, svjedodžba, prijepis ocjena kada učenik prelazi iz jedne škole u drugu, matična knjiga, dnevnik rada, imenik učenika i spomenica škole).

- (2) Matična knjiga i svjedodžba javne su isprave.
- (3) Učenik na kraju prvog polugodišta dobiva pisano izvješće o postignutom uspjehu iz nastavnih predmeta i o vladanju.
- (4) Na završetku svakog razreda osnovne škole učeniku se izdaje razredna svjedodžba.
- (5) Svjedodžba osmog razreda je isprava o završetku osnovne škole.
- (6) Na završetku svakog razreda srednje škole učeniku se izdaje razredna svjedodžba, a na završetku srednje škole svjedodžba o položenoj državnoj maturi ili svjedodžba o završnom radu.
- (7) Učeniku koji je s uspjehom završio program srednjeg obrazovanja nautičkog ili brodstrojarskog smjera uz svjedodžbu izdaje se i potvrdnica za svaki program izobrazbe koji je obuhvaćen programom obrazovanja.
- (8) Učeniku koji završi program osposobljavanja ili usavršavanja izdaje se uvjerenje o osposobljenosti, odnosno usavršavanju.
- (9) Školska ustanova trajno čuva matičnu knjigu, a osnovna škola trajno čuva i spomenicu škole.
- (10) Imenik i evidencija o ispitima čuvaju se deset godina.
- (11) Sadržaj i oblik svjedodžbi, uvjerenja i potvrdnice te obrazac pedagoške dokumentacije i evidencije, uključujući i obrazac evidencije ustanova koje provode posebne programe za učenike s teškoćama, propisuje ministar.

Članak 140.

- (1) Podaci iz e-Matice moraju biti zaštićeni od zlouporabe, uništenja, gubitka, neovlaštenih promjena ili pristupa, u skladu s odredbama propisa kojim se uređuje zaštita osobnih podataka.
- (2) Korisnik osobnih podataka sadržanih u evidencijama iz e-Matice je Ministarstvo.
- (3) Ovlaštenja za pristup i razine pristupa podacima iz e-Matice odobrava Ministarstvo.
- (4) Postupak i načine unošenja i pristupa podacima e-Matice, ovlaštenja za pristup i korištenje podataka propisuje ministar.

Članak 149.

Nadzor nad stručnim radom školske ustanove obavljaju tijela određena zakonom ili drugim propisom utemeljenim na zakonu.

Članak 159.

- (1) Osoba imenovana za ravnatelja školske ustanove sukladno odredbama Zakona o osnovnom školstvu (Narodne novine, br. 59/90., 26/93., 27/93., 29/94., 7/96., 59/01., 114/01. i 76/05.) i Zakona o srednjem školstvu (Narodne novine, br. 19/92., 26/93., 27/93., 50/95., 59/01., 114/01. i 81/05.) koja se na dan stupanja na snagu ovog Zakona zatekne na dužnosti ravnatelja, nastaviti će obnašati tu dužnost do isteka mandata, a najkasnije do stupanja na snagu odredbi članka 126. ovog Zakona.
- (2) Osobi koja je nakon stupanja na snagu ovog Zakona imenovana za ravnatelja školske ustanove, a koja se na dan stupanja na snagu odredbi članka 126. ovog Zakona zatekne na dužnosti ravnatelja, mandat ravnatelja prestaje danom stupanja na snagu odredbi članka 126. ovog Zakona.

- (3) Osobama iz stavka 1. i 2. ovog članka, prestankom mandata prestaje i ugovor o radu ravnatelja.
- (4) Od 1. siječnja 2015. do 1. veljače 2015. školski odbori su dužni započeti natječajne postupke za imenovanje ravnatelja u skladu s odredbama članka 126. ovog Zakona.
- (5) Do završetka natječajnih postupaka za imenovanje ravnatelja, poslove ravnatelja obavljat će vršitelj dužnosti.